

HET VERHAAL VAN DE TOEKOMST

Verkiezingsprogramma Volt Amersfoort
Gemeenteraadsverkiezing 2026

Een dag in de toekomst

De uitnodiging voor het burgerberaad vouw je op en doe je in je zak. Je bent een van de 75 inwoners die ingeloot is. Ondanks dat de gemeente flink moest bezuinigen, is er juist voor gekozen om Amersfoorters meer vertrouwen te geven en ze meer te betrekken bij de keuzes die gemaakt moeten worden. Er is nu ook een app die jou af en toe vraagt om een paar vragen kort te beantwoorden. Daar ben je blij mee, want je ziet hoe jouw bijdrage echt terugkomt in de plannen voor de stad. En je weet dat jouw buren er net zo over denken. Terwijl je richting de voordeur loopt, gaat je telefoon. Kijk, daar heb je een paar van die vragen.

Je trekt de voordeur achter je dicht. Je kijkt snel even bij je buurman door het raam. Sinds hij alleen is, is hij flink achteruit gegaan. Jullie hebben met de buurt afgesproken om een aantal van dit soort buren wat extra aandacht te geven. Je steekt je duim op en je buurman zwaait terug. Van de overkant van de straat hoor je ineens: "Hey, juf." Het is een van je leerlingen. Je zit in een pool van basisschooldocenten die flexibel bijspringen waar het nodig is. Op deze school is het helaas nog steeds wat vaker nodig. "Het was echt leuk om naar die urban artjungle te gaan. Morgen ga ik weer.", schreeuwt de leerling blij. Sinds er meer van dit soort laagdrempelige, openbare plekken zijn, vinden meer kinderen een uitlaatklep voor hun gedachten én hun verveling. Jouw klas is rustiger en de cijfers gaan omhoog. "Vet, man! Veel plezier.", roep je terug.

Je springt op je fiets en gaat op pad. Het is tijd om vaart te maken. Als je door je wijk fietst, kom je langs de oude kerk op de hoek. Het mooie gebouw was een paar jaar terug leeg en vervallen, maar nu is het een gaaf integratiecentrum vol leven. Door de open ramen hoor je de klanken van de Nederlandse en andere talen door elkaar en de geur van verse kruiden, die nieuwkomers en buurtbewoners samen in de tuin hebben geplant, komt je tegemoet. Vrolijk zwaait een jongen naar je die jij ooit als Taalmaatje hielp. Nu maakt hij zelf anderen wegwijs. Je merkt ineens hoeveel beter het gevoel in de wijk is geworden. Er zijn meer verschillende mensen op straat en je kunt je niet meer herinneren wanneer er voor het laatst een echt incident was over hoe iemand eruit zag, welke taal die sprak of met wie die hand in hand liep.

Het is lekker doortrappen. De lucht voelt fris, de bomen geven schaduw en je hoort meer vogelgeluiden dan auto's. Via de brede, groene doorfietsroute rijd je veilig door de stad. Het is nu absoluut geen straf om van het puntje van Liendert naar Amersfoort Schothorst te fietsen. Je komt langs buurten waar mensen op straat even een praatje maken en kinderen op straat spelen. Ondanks dat er veel meer mensen in Amersfoort wonen, voelt dat door de prettige indeling niet zo: rond de lage hoogbouw is veel ruimte gemaakt voor ontmoeting, voor spel en voor ademen. Je moet even kort stoppen voor een groep schoolkinderen die veilig oversteekt en je ziet hoe iemand zijn geveltuin water geeft. Terwijl je weer optrekt richting de mobiliteitshub om de snelbus te pakken, hoor je muziek van een straatmuzikant die de ochtend kleur geeft.

Amersfoort is een sprekend voorbeeld van innovatie geworden. Samen met bedrijven en scholen heeft de gemeente een plan gemaakt om de Amersfoortse economie toekomstbestendig te maken. Dat ging niet vanzelf. Jouw ouders, die op De Isselt een bedrijf hebben, hebben flink gemopperd, maar veel vrienden waren vanaf het begin enthousiast. Zo werkt een vriend na een omscholingstraject bij een reparatiecentrum, is een ander een circulaire meubelboetiek gestart en zijn drie vrienden voedsel gaan verbouwen. Van hen had je dat echt nooit verwacht, maar ze vinden het gaaf om te ontdekken hoe techniek en landbouw samen kunnen vernieuwen. Jouw ouders beginnen inmiddels ook om te slaan. Met behulp van openbare data hebben ze hun verdienmodel verbeterd en is de omzet gestegen. Zelfs de windturbines op De Isselt zijn ze gaan omarmen. Via de energiegemeenschap zijn ze zelf eigenaar én krijgen ze goedkope, duurzame stroom.

Aangekomen bij de mobiliteitshub van Amersfoort Schothorst stap je in de snelbus naar Soest. Door de hele regio Eemvallei rijden snelbussen die belangrijke centra en de gedeelde bedrijventerreinen met elkaar verbinden. Sinds de regionale Duurzame Economische Agenda is de regio een trekpleister voor toekomstgerichte ondernemingen en jong talent. De bussen zijn daarom echt een must en een mooie aanvulling op de regionale doorfietsroutes. Binnen 20 minuten ben je nu op jouw bestemming. Je stapt uit en ziet anderen hun elektrische deelfiets parkeren. Het gelote regionale burgerberaad begint zo, dus je zoekt op waar je naar binnen moet. "Is de identiteit van de regio Eemvallei sinds de invoering veranderd?", is aan jullie gevraagd. Voor jou staat één ding vast: Toekomst - Made in regio Eemvallei.

Wij zijn Volt.

Wij zijn de stem van de toekomst. Een nieuwe generatie politici die klaar staat om Amersfoort beter te maken. Wars van de retoriek van oude politiek en vastgeroeste patronen, staan wij te trappelen om onze toekomst vorm te geven - de mogelijkheden zijn grenzeloos.

Volt is in tientallen landen actief en heeft één gezamenlijk doel: bouwen aan een duurzaam, democratisch en solidair Europa. Volt is geboren uit het besef dat de grote uitdagingen van onze tijd zich niet aan landsgrenzen houden en dat onze oplossingen dat dus ook niet moeten doen.

Wij vertalen deze Europese manier van denken naar een concreet verhaal voor Amersfoort. Want ook in Amersfoort zijn grensoverstijgende oplossingen nodig voor de grote uitdagingen van deze tijd: een toekomstbestendige economie met duurzame bereikbaarheid, voldoende leefruimte in een gezonde omgeving en een vriendelijke samenleving waar plaats is voor iedereen.

Als Volt Amersfoort zoeken wij in heel Europa naar oplossingen die écht werken, bijvoorbeeld uit Antwerpen, Wenen of Barcelona. We willen geld, initiatieven en kennis uit Europa benutten voor onze eigen gemeente. En zoals wij samenwerken met onze zustercommunities in Darmstadt en Leuven, willen we dat Amersfoort samenwerkt binnen de regio Eemvallei en in Europa.

Wij staan voor een toekomst waarin we idealen en daadkracht samenbrengen. Wij kiezen voor én-én. Voor verbeeldingskracht én verantwoordelijkheid. Voor lange termijn visie én concrete uitvoering. Wij brengen een optimistisch verhaal en verfrissende energie. Samen maken we van Amersfoort een gemeente die klaar is voor de toekomst.

Wij zijn Volt.

Wij zijn de stem van de toekomst.

Een grenzeloze toekomst.

Inhoudsopgave

De wereld verandert. Volt kijkt vooruit.	1
Wij kiezen verbinding.	2
Wij geven duidelijkheid.	2
Wij gaan voor het beste.	3
 De 5+1 uitdagingen.	 4
 1. Veerkrachtig en verbonden.	 5
1. Doelen voor 2030	6
1.1 Goed bestuur	6
1.2 Inwoner empowerment	7
1.3 Geld: van doel naar instrument	9
 2. Gezond in lichaam en geest.	 11
2. Doelen voor 2030	12
2.1 Voorkomen is beter dan genezen	12
2.2 Kiezen voor de jeugd	13
2.3 Goed fundament, gelijke basis	15
2.4 Cement van de samenleving	16
2.5 Warme handen en goede hulp	18
 3. Vriendelijk en sociaal.	 20
3. Doelen voor 2030	21
3.1 Geen zorgen om geld, maar zorgen voor geld	21
3.2 Een plek voor nieuwkomers	23
3.3 Integratie vanaf dag één	24
3.4 Samen tegen discriminatie	26
3.5 Iedereen kan meedoen	27
 4. Leefbaar en bereikbaar.	 29
4. Doelen voor 2030	30
4.1 Groene basis op orde	30
4.2 Het weerbericht van de toekomst	32
4.3 Van wonen naar leven	33
4.4 Nabij en verbonden	36

5. Modern en vernieuwend.	38
5. Doelen voor 2030	39
5.1 Toekomstbestendige economie	39
5.2 Boeren in de 21ste eeuw	41
5.3 Centraal wat moet, decentraal wat kan	42
5.4 Data als nieuwe grondstof	44
 +1. Regionale samenwerking.	 46
+1. Doelen voor 2030	47
+1.1 Één regio Eemvallei	47
+1.2 Meer regionale democratie	48
+1.3 Een regionale Duurzame Economische Agenda	49
+1.4 De Eempolder als gezond, kloppend hart	51
+1.5 Slimme mobiliteit in een bereikbare regio	51

De wereld verandert. Volt kijkt vooruit.

We leven in een tijd van grote veranderingen. In dit programma laten we zien hoe we van Amersfoort een slimme, gezonde, leefbare en verbonden stad willen maken. Een gemeente die Europees verbonden is en lokaal geworteld. Een gemeente die de uitdagingen van nu wil aanpakken met nieuwe, gedurfde ideeën en een positieve houding.

Dat doen we in een tijdperk waarin de internationale spanningen oplopen, de woningmarkt vastzit en er personeelstekorten zijn in de zorg, de bouw en het onderwijs. Mondiale trends van grondstoffenschaarste leiden tot hogere energieprijzen, personeelstekorten tot arbeidsmigratie, klimaatverandering tot vluchtelingen. Wat ver weg begint, komt hier uit bij onze voordeur.

Ook in Amersfoort lopen we tegen grenzen aan. De stad wil groeien, maar woningbouw lukt niet, de kwaliteit van onze leefomgeving staat onder druk en arbeidstekorten zijn voelbaar. Ondertussen ligt er met 'het Ravijnjaar' ook nog een pittige bezuinigingsopgave in het verschiet en veroorzaakt netcongestie stilstand.

En terwijl de wereld verandert, blijft de politiek hangen in oude patronen. In Brussel houden lidstaten elkaar gevangen met vetorechten en nationale belangen. In Den Haag regeert de korte termijn in plaats van visie en durf. Ondertussen krijgen gemeenten er steeds meer taken bij, maar zelden de middelen. De echte gevolgen daarvan komen uit bij de mensen en gezinnen in onze wijken en buurten.

Wij verbinden het grotere verhaal met de plek waar verandering voelbaar wordt. Want waar Europese samenwerking de sleutel is tot structurele oplossingen, ligt de uitvoering ervan in de haarvaten van onze samenleving. Op lokaal niveau kunnen we het verschil maken. Hier begint de toekomstpolitiek van Volt: met samenwerking, een heldere visie en een flinke dosis positieve moed.

Volt kijkt vooruit. Wij kiezen **verbinding**. Wij geven **duidelijkheid**. Wij gaan voor **het beste**.

Wij kiezen verbinding.

Wij bouwen aan een samenleving waarin vertrouwen de basis vormt - vertrouwen in elkaar, in de gemeenschap en in de kracht van samenwerking. We zien overal mensen die willen bijdragen, die verantwoordelijkheid willen nemen en die verschil willen maken. Daar willen wij ze de ruimte voor geven. In ons Amersfoort zit de overheid mensen niet in de weg, maar stelt zij hen juist in staat om mee te denken, mee te doen en mee te bouwen.

Wij kiezen voor een politieke koers die mensen verbindt. Wij kiezen voor een samenleving die draait om gemeenschap, solidariteit en gezamenlijke groei. Juist in een tijd waarin polarisatie mensen tegenover elkaar dreigt te plaatsen. Vrijheid is pas echt waardevol als dat voor iedereen geldt en dat vraagt ook iets van een ieder van ons. Iedereen heeft de verantwoordelijkheid om in actie te komen en om ook zelf bij te dragen. Voor zichzelf én voor elkaar. Zo werken we samen aan een Amersfoort waarin iedereen ertoe doet.

Wij geven duidelijkheid.

In een tijd waarin veel verandert, groeit de behoefte aan richting en houvast. Daarom is het belangrijk om duidelijk te zijn over waar we voor staan. Onze waarden zijn helder en concreet. Het zijn leidende principes die ons helpen koers te houden:

- **Eerlijk:** iedereen heeft recht op vrije eigen keuzes en een overheid die uitlegt wat ze doet en waarom. Wij staan voor een samenleving waarin iedereen gelijkwaardig is en de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Zo geven we iedereen gelijke kansen en een gelijke basis.
- **Pragmatisch:** we zoeken naar duurzame, bestendige en mensgerichte oplossingen die écht bijdragen. Idealistisch in doelen, realistisch in aanpak. Liever een oplossing die werkt, dan een idee dat vervliegt.
- **Progressief:** wij kiezen voor vooruitgang en vernieuwing. In een wereld die steeds sneller verandert, moet (de) politiek durven meebewegen. Niet om het oude af te breken, maar om de toekomst actief vorm te geven. We gebruiken technologie en verfrissende ideeën om creatieve en toekomstgerichte oplossingen te realiseren.

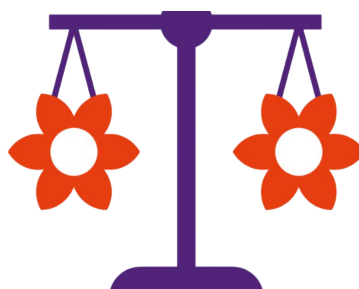
Wij gaan voor het beste.

De beste stad van Europa. Het is terecht dat Amersfoort deze mooie titel heeft gekregen, want Amersfoort doet het op veel vlakken goed. In onze gemeente zijn veel voorzieningen (zoals bibliotheken, scholen en winkels) dichtbij, voelen veel mensen zich gezond en verdienen veel mensen een goede boterham. Maar er is toekomstpolitiek nodig om de beste stad te blijven. Leefgeluk draait om meer dan een platte buik en een dikke portemonnee - het gaat om de kwaliteit van leven.

Wij zien veel kansen om Amersfoort te verbeteren. Hoewel veel dingen goed gaan, maken de Amersfoortse jongeren zich meer zorgen over hun toekomst dan elders in het land en voelt 1 op de 8 Amersfoorters zich (heel) eenzaam. En ook in onze gemeente staat bestaanszekerheid onder druk en vallen te veel mensen tussen de wal en het schip. Ondertussen houden grote opgaven zoals woningbouw, klimaatverandering en goede zorg ons in een houdgreep.

Volt wil van Amersfoort de gemeente maken met de hoogste kwaliteit van leven. Het is onze overtuiging dat mensen pas echt tot hun recht komen in een gemeente met een gezonde leefomgeving die goed is voor lichaam en geest. Een gemeente waarin iedereen gezond kan opgroeien, prettig kan wonen, duurzaam kan leven en waarin iedereen gezien en gehoord wordt. Het verbeteren van het leefgeluk is ons uitgangspunt.

Vanaf 2040 willen we een gemeente zijn die meer bijdraagt aan de natuur en het klimaat, dan dat zij belast: ecopositief. Dat betekent dat we meer schone energie opwekken dan dat we verbruiken, dat we de natuur versterken en dat we bouwen aan een samenleving die het ecosysteem van de planeet respecteert. Met oplossingen voor problemen van nu, die Amersfoort ook beter maken op de lange termijn.

De 5+1 uitdagingen.

Om met Amersfoort de beste stad van Europa te blijven, zien wij zes samenhangende uitdagingen voor gezamenlijke vooruitgang. Vijf hiervan dragen direct bij aan onze ambitie: ze gaan over wat mensen nodig hebben voor een hoge levenskwaliteit. Een daadkrachtige en democratische regio zien wij als een voorwaarde voor het versneld slagen van de vijf uitdagingen.

- 1. Veerkrachtig en verbonden** - Wij willen het vertrouwen in de politiek en elkaar vergroten door Amersfoorters écht invloed te geven en de gemeente opener, eerlijker en transparanter te maken. Bestuur moet dicht bij de wijken staan, duidelijke keuzes uitleggen en ruimte bieden aan ideeën en initiatieven van bewoners.
- 2. Gezond in lichaam en geest** - Gezondheid raakt zowel lichaam als geest. Wij zien gezondheid als een gezamenlijke verantwoordelijkheid waarin stad, gemeenschap en individu elkaar versterken. Daarvoor zetten we in op een stabiele en gelijke basis voor iedereen, preventie en voldoende ruimte voor ontspanning en zorg.
- 3. Vriendelijk en sociaal** - We staan pal voor een open en solidaire gemeente. Een gemeente die mensen met minder geld helpt, waar ruimte is voor verschillen en waar iedereen zich thuis voelt. Dat begint met goede integratie vanaf dag één, toegankelijke voorzieningen en een veilige omgeving voor iedereen. Niemand mag buitengesloten of achtergesteld worden.
- 4. Leefbaar en bereikbaar** - Volt wil dat Amersfoort groeit op een wijze die de kwaliteit van leven vergroot: met meer groen, gezonde woningen en een slimme inrichting van de stad. We kiezen voor kwaliteit boven kwantiteit, natuur als fundament en mobiliteit die mensen verbindt.
- 5. Modern en vernieuwend** - Wij kiezen voor vernieuwing. Voor een economie die welzijn boven groei zet, landbouw die duurzaam en eerlijk is en een energietransitie met zeggenschap voor Amersfoorters. We nemen de regie over digitalisering, zodat technologie ons vooruit helpt en verbindt.
- +1. Grensoverstijgende samenwerking** - De grote uitdagingen van deze tijd zijn groter dan onze gemeentegrenzen. De oplossingen moeten we dus ook daarbuiten zoeken. Een daadkrachtige en democratische regio is een voorwaarde voor een leefbare toekomst.

1. Veerkrachtig en verbonden.

Dagelijks zetten veel Amersfoorters zich met veel energie en toewijding in voor een veilige, levendige en verbonden stad. Die inzet verdient een gemeente die net zo betrokken is, en die de kracht van de wijken en de inwoners herkent en benut. Juist met de opgaven en uitdagingen van nu is er behoefte aan een bestuur dat goed luistert, verbinding zoekt en samen met Amersfoorters keuzes maakt die bij hen passen.

Toch voelen steeds meer mensen zich buitengesloten van de politiek. Daardoor groeit polarisatie en neemt het vertrouwen in de overheid én in elkaar af. Wij willen het vertrouwen in de politiek en in elkaar verbeteren. Met een overheid die met één been in de wijk staat, die open is over keuzes en die eerlijk is over wat wel en niet kan. Een bestuur dat Amersfoorters écht hoort en laat zien dat de ideeën van inwoners verschil maken.

Een goede overheid staat midden in de samenleving. Het legt besluiten uit in 'gewone' taal en betreft inwoners vanaf het begin bij belangrijke besluiten. Dit betekent ook dat moeilijke keuzes worden gemaakt en dat daar verantwoordelijkheid voor wordt genomen. Wij willen échte gesprekken, waarbij ideeën worden opgehaald én teruggekoppeld, zodat inwoners weten wat er met hun inbreng gebeurt.

Een betrouwbare, transparante en eerlijke overheid is als een brug: die brengt verbinding. Vanuit betrokkenheid en de dialoog kunnen we het vertrouwen in de overheid en elkaar vergroten. Want samen zijn de mogelijkheden voor de toekomst onbegrensd.

1. Doelen voor 2030

Onze visie blijft niet bij mooie woorden. Amersfoorters moeten merken dat de gemeente opener, eerlijker en betrouwbaarder wordt. Vertrouwen en samenwerking moeten zichtbaar zijn in hoe er bestuurd wordt. Barrières en ongewenste grenzen doorbreken we. Politieke keuzes horen verschil te maken in de stad, zodat Amersfoorters ervaren dat hun stem telt en dat meedoen loont.

- Vier wijken hebben een wijkbudget om ideeën voor het verbeteren van de leefbaarheid waar te maken.
- Een transparantieregister geeft inzicht in lobby-activiteiten.
- Er zijn twee burgerberaden afgerond waarvan een over de woningbouwopgave en de ander over de Amersfoortse donuteconomie.
- Een online begrotings- en participatiedashboard geeft inzicht in de gemeentefinanciën en de lopende participatietrajecten.
- Het burgerberaad is ingevoerd in plaats van het referendum.

1.1 Goed bestuur

Goed bestuur begint met de overtuiging dat de gemeente er is om haar inwoners zekerheid, perspectief en betrokkenheid te bieden. We hebben daarvoor een bestuur nodig dat meebeweegt met de tijd, maar dat ook blijft staan voor haar waarden en afspraken. Een bestuur dat luistert, verbindt en eerlijk is over wat wel en niet kan. We vinden dat plannen verder moeten kijken dan de volgende verkiezingen en dat iedereen zich welkom moet voelen om daaraan mee te doen. Met lef, pragmatisme en een frisse, vooruitstrevende blik zetten wij vertrouwen en samenwerking centraal.

- **We willen een efficiënt stadsbestuur met een gezonde woon-werkbalans**, zodat de vertegenwoordigers van onze gemeente voldoende tijd hebben voor hun taken én hun privéleven. Daarom willen wij voor raads- en collegeleden de 32-urige werkweek als standaard invoeren.

- **We kijken kritisch naar de portefeuilles van het college van burgemeester en wethouders (B&W), maken logische combinaties en moderniseren ze**, zodat specifieke opgaven bij één persoon liggen voor beter integraal beleid. Wij vinden dat in elk geval de portefeuilles 'digitale zaken', 'participatie' en 'regionalisering' een duidelijk bestuurlijk aanspreekpunt (wethouder) moeten krijgen.
- **Nieuw beleid is duidelijk, concreet en uitvoerbaar (SMART), handhaafbaar en heeft als uitgangspunt dat gewenst gedrag wordt aangemoedigd**, zodat keuzes en effecten goed te controleren en bij te sturen zijn. Vertrouwen vergroot de effectiviteit.
- **Er komt een transparantieregister en een goede participatieparagraaf in raads- en collegevoorstellen**, zodat het bestuur duidelijk laat zien wie de informatie voor de besluitvorming heeft aangedragen. In de participatieparagraaf staat hoe inwoners betrokken zijn bij het voorstel. Openheid en transparantie zijn belangrijk voor de controlerende taak van de gemeenteraad.
- **De besluiten, processen en documenten van de gemeente moeten goed te lezen en te begrijpen zijn**, zodat ook mensen die niet-theoretisch zijn opgeleid of die de Nederlandse taal niet (volledig) beheersen, kunnen volgen wat de gemeente doet. Dat willen we onder andere doen met lekensamenvattingen en slimme, digitale instrumenten.
- **We erkennen het belang van goede participatietrajecten en staan voor zorgvuldige processen**, zodat Amersfoorters ervan uit kunnen gaan dat Volt Amersfoort hun ideeën zal waarderen en beschermen.

1.2 Inwoner *empowerment*

Wij geloven dat onze gemeente beter wordt als Amersfoorters echt invloed hebben op hun omgeving. Maar te vaak wordt participatie gebruikt als vinkje en dat schaadt het vertrouwen in de overheid en in elkaar. Voor ons is

participatie een middel om mensen meer eigenaarschap te geven en om verbinding te creëren. Dat betekent dat we vertrouwen willen geven en krijgen, door duidelijk te maken hoe Amersfoorters kunnen meedenken, meebeslissen en meedoen.

- **Er komt een duidelijk participatiebeleid met een standaard voor het participatieproces**, zodat inwoners en initiatiefnemers weten wat ze kunnen verwachten en duidelijk is wat er met de uitkomsten wordt gedaan. Ruimte voor maatwerk blijft mogelijk. Een van de wethouders wordt verantwoordelijk voor goede participatie.
- **College- en raadsvoorstellen krijgen een goede participatieparagraaf**, zodat duidelijk wordt hoe informatie van Amersfoorters verwerkt is. Dat betekent dat ook duidelijk wordt gemaakt waarom iets niet is meegenomen en waarom daarvoor gekozen is.
- **De communicatie rond participatietrajecten wordt verbeterd**, zodat aan de voorkant duidelijk is 'wat de spelregels zijn': waar kan wanneer wat over gezegd worden en wat wordt daarmee gedaan. Er moet altijd een plek zijn voor ideeën die niet precies binnen de kaders passen.
- **De rol van inwonernetwerken van wijkgenoten versterken wij**, zodat wijkgenoten elkaar snel weten te vinden en buurten sterker en veerkrachtiger zijn in tijden van crisis en verandering. We zorgen dat er genoeg wijkondersteuners zijn om hierbij te helpen. In wijken waar veel overlast is, stellen wij samen met de inwonernetwerken een actieplan op, zoals succesvol in Liendert is gedaan.
- **Meer moderne, digitale participatie-instrumenten worden ingezet**, zodat participatietrajecten toegankelijker worden. Bijvoorbeeld voor Amersfoorters met jonge kinderen, met een fysieke beperking of die het spannend of lastig vinden om in een groep vreemde mensen te spreken. Ook houden we rekening met mensen die het Nederlandse participatiesysteem (nog) niet goed kennen, zoals anderstaligen of nieuwkomers. We leggen uit hoe inspraak werkt en zorgen dat iedereen op een laagdrempelige manier kan meedoen - digitaal én fysiek.

- **Het gelote burgerberaad (burgerforum) wordt een structureel instrument om Amersfoorters invloed te geven op veranderingen**, zodat zij met dialoog tot gedragen voorstellen of adviezen kunnen komen. Wij willen in elk geval een Amersfoorts burgerberaad over grenzen voor de woningbouwopgave en over de toekomst van onze economie en het 'donut-model'. En een regionaal burgerberaad over onze regionale identiteit.
- **Wij willen gemeentelijke regels voor burgerberaden in plaats van voor referenda**, zodat Amersfoorters samen met gedragen alternatieven kunnen komen voor beleid waar zij ontevreden over zijn. Volt is principieel tegen referenda, omdat ze polariseren en complexe onderwerpen plat slaan tot een ja-nee-keuze. Maar, zolang de referendumverordening nog niet is aangepast, zien wij de uitkomsten van eventuele referenda als bindend.

1.3 Geld: van doel naar instrument

Geld is een middel om doelen te bereiken. Wij willen dat gemeentefinanciën bijdragen aan welzijn, met investeringen in zorg, wonen en duurzaamheid. Iedere euro moet nu én in de toekomst maatschappelijke waarde opleveren. Dat vraagt om duidelijke keuzes, transparant beleid en ruimte om op lange termijn te investeren. Onze begroting is geen boekhouding, maar een kompas voor een sterke en eerlijke stad.

- **We willen dat Amersfoort zich inzet voor structureel hogere bijdragen uit het gemeentefonds**, zodat de gemeente haar taken goed kan uitvoeren zonder te bezuinigen op belangrijke voorzieningen of de lasten voor Amersfoorters te verhogen. De gemeente is geen uitvoeringsorganisatie van het Rijk, maar heeft de verplichting om goed voor zijn inwoners te zorgen - nu en in de toekomst. Geen knaken, geen taken!
- **Brede welvaart voeren we als verplicht kader voor financieel beleid**, zodat elke begrotingskeuze bijdraagt aan de kwaliteit van leven én binnen

ecologische grenzen blijft. De 'Verordening voor het financieel beleid en beheer' passen we hierop aan. We markeren alle gemeentelijke budgetten gedeeltelijk voor een bijdrage aan grote opgaven, zoals het bereiken van ecopositiviteit in 2040 en vermindering van de zorgvraag.

- **Gemeentelijke geldstromen maken we begrijpelijk en toegankelijk voor alle Amersfoorters**, zodat zij beter kunnen meepraten over prioriteiten en beleid. Dat willen wij doen met slimme dashboards, openbare data en leesbare financiële stukken.
- **Wijkbewoners laten we in elke wijk direct meebeslissen over een deel van het gemeentebudget dat voor hun wijk beschikbaar is gesteld**, zodat zij samen zichtbare verbeteringen kunnen realiseren die de leefbaarheid vergroten en het vertrouwen in de politiek versterken. In twee wijken starten we een pilot met 'wijkbudgetten', naast de bestaande buurtbudgetten, en bij succes schalen we op.
- **We investeren structureel in maatregelen die op termijn geld besparen en tegelijk bijdragen aan duurzaamheid, gezondheid en efficiëntie**, zodat de (indirecte) gemeentelijke lasten dalen en de leefkwaliteit stijgt. Indien nodig, onderzoeken we of we de inkomsten kunnen verhogen door een eerlijkere toeristenbelasting, een overlastbijdrage voor grote evenementen en een gerichte verhoging van de OZB.

2. Gezond in lichaam en geest.

Fysieke en mentale gezondheid zijn in alle opzichten belangrijk voor meer levensgeluk. Maar het zorgsysteem staat onder druk. Een toenemende zorgvraag, oplopende kosten en arbeidstekorten leiden tot een onhoudbaar systeem. Om zorg ook in de toekomst voor iedereen kwalitatief, toegankelijk en betaalbaar te houden, moeten we de grenzen van het zorgsysteem verleggen.

Wij bekijken gezondheid breed. Het gaat niet alleen om het vermijden van ziekte, maar het gaat erom dat mensen zich zowel lichamelijk sterk als mentaal veerkrachtig voelen. Onderwijs, cultuur en sport dragen daaraan bij door ruimte te bieden voor ontwikkeling, ontspanning en verbondenheid. Op goede zorg moeten we kunnen rekenen wanneer het uiteindelijk toch nodig is. Een goede gezondheid(szorg) verhoogt de kwaliteit van leven.

De basis in Amersfoort is goed. Amersfoorters voelen zich gezond, hebben relatief weinig overgewicht en hebben gemiddeld minder langdurige ziekten of aandoeningen. Maar er zijn zorgwekkende trends. Het aantal jonge mensen in de jeugdzorg is hoger dan het landelijk gemiddelde en een van de hoogste van de provincie, ongeveer 13% van de Amersfoorters voelt zich (heel erg) eenzaam en er wordt minder mantelzorg gegeven dan elders in het land. Tegelijkertijd hebben we ook in Amersfoort te maken met arbeidstekorten en een toenemende zorgvraag door een vergrijzende bevolking. Het is dus noodzakelijk om vooruit te kijken en keuzes te maken.

Gezondheid zien wij als een gezamenlijke verantwoordelijkheid waarin stad, gemeenschap en individu elkaar versterken. Samen moeten we voorwaarden scheppen die iedereen in staat stellen om gezonde keuzes te maken en elkaar daarbij stimuleren. De uiteindelijke keuze ligt bij mensen zelf, maar de basis moet daarvoor op orde zijn. Grensoverstijgende samenwerking tussen gemeenten, organisaties en Amersfoorters brengt een gezonde toekomst voor iedereen dichterbij.

2. Doelen voor 2030

De weg van visie naar resultaat vraagt om vertrouwen dat wat we voor ogen hebben, ook voelbaar wordt in het dagelijks leven. Het gaat niet alleen om plannen of ambities, maar om de manier waarop die zich vertalen in meer welzijn, meer verbondenheid en meer kwaliteit van leven. Met deze concrete ambities slaan wij een brug tussen denken en doen. Het laat zien hoe wij onze keuzes terug willen laten komen in onze gemeente en Amersfoort zo gezonder en gelukkiger maken.

- Alle middelbare scholen doen mee aan de OKO-aanpak.
- Ieder kind heeft € 200 tot zijn beschikking voor vrijetijdsactiviteiten.
- 50% minder dakloosheid.
- Er loopt een pilot met een tienercollege.
- Voor kunstenaars zijn twee permanente broedplaatsen ingericht.
- Het eerste wijkgerichte jeugdcentrum is geopend.
- Iedere basisschool heeft toegang tot een brugfunctionaris.
- Bij vijf sportverenigingen zijn grasvelden vervangen door kunstgras.

2.1 Voorkomen is beter dan genezen

Een goede gezondheid begint bij preventie. Door in te zetten op het voorkomen van fysieke en mentale gezondheidsproblemen, geven we mensen de kans om langer gezond te blijven. Het is een investering in levenskwaliteit en toekomstbestendigheid en versterkt de basis van onze samenleving. Bovendien, de druk op de zorg wordt ermee verlicht. Daarmee werken we aan een samenleving waarin gezondheid en welzijn stevig verankerd zijn.

- **De aanpak 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving' (OKO) breiden we uit naar alle middelbare scholen in de gemeente**, zodat iedereen in de gemeente samenwerkt aan het vormen van een positieve leefomgeving voor jongeren. We verwachten dat jeugdoverlast en -criminaliteit hierdoor ook zullen verminderen.

- **Brugfunctionarissen zetten we breder in op basisscholen en het voortgezet onderwijs**, zodat zorgvragen van leerlingen beter worden herkend en opgepakt en scholen zich meer kunnen richten op hun kerntaak, namelijk onderwijs.
- **Met één simpele regeling voor inkomensondersteuning vergroten we de bestaanszekerheid van Amersfoorters**, zodat financiële stress vermindert, gezondheidsschade wordt voorkomen en meer mensen de ruimte krijgen om vooruit te kijken en mee te doen. Een stabiele basis garanderen, leidt tot een vermindering van (gezondheids)klachten.
- **Dakloosheid voorkomen we door de Finse systeemaanpak 'Wonen Eerst' (Housing First) over te nemen**, zodat bij dreigende dakloosheid gezorgd wordt voor een woning of voor vervolghuisvesting, zonder hier allerlei voorwaarden aan te verbinden. Vanuit die veilige en stabiele basis wordt gewerkt aan herstel. Om hun zorgverzekering en uitkeringen te behouden, zorgen we voor daklozen voor een briefadres. Ook mensen die al dakloos zijn, helpen we op basis van 'Wonen Eerst'. Wonen is een grondrecht, geen privilege.
- **We investeren in groene straten en wijken met voldoende ruimte en voorzieningen om te bewegen, spelen en ontspannen**, zodat de luchtkwaliteit beter wordt, Amersfoorters op een natuurlijke manier gestimuleerd worden tot een gezonde leefstijl en gezondheidsproblemen zoveel mogelijk worden voorkomen. Met gelabeld geld zorgen we dat hier budget voor is.

2.2 Kiezen voor de jeugd

De jeugd is de toekomst. Daarom is het cruciaal dat we de zorg voor onze jongeren goed organiseren. In Amersfoort maakt meer dan één op de negen jongeren gebruik van jeugdzorg. De kosten stijgen en de wachtlijsten zijn te lang. Wij maken scherpe keuzes om de jeugdzorg beschikbaar te houden voor de jongeren die het écht nodig hebben. We werken nauw samen met

jeugdhulporganisaties en zijn daarmee een betrouwbare partner. Zo creëren we een efficiënter systeem met kortere wachtlijsten en betere toegang tot jeugdhulp.

- **Samen met de Volt-afdelingen in de omliggende gemeenten werken we aan één visie op jeugdhulp**, zodat we de organisatie van specialistische jeugdhulp effectief en efficiënt organiseren. Elke gemeente blijft wel zelf verantwoordelijk voor haar eigen wijkteams. Hierbij leren we van de gemeente Utrecht, waar de jeugdhulp al vanaf 2015 grondig is vernieuwd.
- **We willen bewonersinitiatieven en inwonersnetwerken in de wijken stimuleren en ondersteunen**, zodat simpele hulp minder stigmatiserend en in de eigen leefwereld georganiseerd kan worden. Soms is een maatje, huiswerkbegeleiding of deelname aan een sportvereniging al genoeg om grotere problemen later te voorkomen.
- **Jeugdhulporganisaties krijgen de opdracht om meer in te zetten op preventie via groepsaanbod**, zodat ouders niet alleen van professionals leren, maar ook van elkaar. Denk aan oudertrainingen en workshops over onderwerpen als druk gedrag, telefoongebruik of het stellen van grenzen.
- **Elke school krijgt twee vaste contactpersonen vanuit het Sociaal Wijkteam**, zodat de drempel naar hulp lager wordt en problemen eerder worden herkend. Zij zijn beschikbaar voor overleg met docenten en kunnen aansluiten bij oudergesprekken als dat nodig is.
- **De Sociale Wijkteams zijn laagdrempelig toegankelijk**, zodat inwoners zich uitgenodigd voelen om binnen te lopen met vragen. Wijkteammedewerkers bieden ondersteuning bij eenvoudige hulpvragen. Zo nodig helpen ze gezinnen thuis in de eigen leefwereld.
- **We stimuleren het gebruik van digitale hulpmiddelen zoals online zelfhulp**, zodat ouders en kinderen samen met het Sociaal Wijkteam direct aan de slag kunnen met specialistische jeugdhulp.

- **We zetten in op samenwerkingsafspraken met de huisartsen in de gemeente**, zodat de zorgvraag terecht komt waar die hoort. Huisartsen spelen een belangrijke rol in het verwijzen naar jeugdhulp, maar hebben vaak weinig tijd om een goede inschatting van de hulpvraag te maken. Daarom willen we afspreken dat huisartsen eerst verwijzen naar het Sociaal Wijkteam.

2.3 Goed fundament, gelijke basis

Onderwijs vormt de basis voor de rest van het leven. Het opent deuren en geeft iedereen de kans om talenten te ontwikkelen. Onderwijs schept gelijke kansen en legt het fundament voor een toekomst waarin mensen zich kunnen ontplooiën en bijdragen aan de samenleving. Door te investeren in leren en ontwikkelen, bouwen we aan een gemeenschap die sterker, eerlijker en veerkrachtiger is. Daar wordt iedereen beter van.

- **Samen met de MBO's in Amersfoort starten we een traject om van Amersfoort dé MBO-hoofdstad van Nederland te maken**, zodat we hier de beste scholen en opleidingen hebben om mensen op te leiden voor de economie van de toekomst. Het praktijkonderwijs is onmisbaar en de motor van een toekomstgerichte economie.
- **We willen integrale kindervoorzieningen waar kinderopvang, onderwijs en zorg samenkomen en samenwerken**, zodat kinderen een stabiele en gezonde basis hebben, gezinnen beter ondersteund worden en professionals sneller kunnen samenwerken rond de ontwikkeling en het welzijn van ieder kind. De brugfunctionaris speelt een grote rol als spin in het web tussen opvang, onderwijs en zorg en ontlast de onderwijsinstellingen.
- **Basisschooldocenten bieden we handvatten om kansrijk te adviseren**, zodat ze kinderen beter advies kunnen geven op basis van hun potentie. Dat doen we bijvoorbeeld via Samenwerkingsverband (SWV) de Eem. Ook willen

we dat de thuissituatie niet meer wordt meegenomen, zoals in Amsterdam ook niet meer wordt gedaan.

- **Met het Amersfoortse basisonderwijs onderzoeken we of er een pilot gestart kan worden met een 'verlengde basisschool' (na groep 8) of een 'tienercollege'**, zodat kinderen aan het eind van de basisschool nog twee jaar verder kunnen groeien in een voor hen vertrouwde omgeving en daarna door kunnen stromen naar het voortgezet onderwijs.
- **Samen met het basisonderwijs zetten we een Amersfoortse pool van flexibele basisschooldocenten op**, zodat scholen bij ziekte of tekorten snel vervanging krijgen en de kwaliteit en continuïteit van het onderwijs behouden blijft.
- **Coaches worden ingezet voor startende docenten in het basis- en voortgezet onderwijs**, zodat we uitval in de eerste jaren na instroming terugbrengen en het lerarentekort verminderen. Ook willen we in gesprek met schoolbesturen om te onderzoeken welke maatwerkafspraken mogelijk en nodig zijn om parttimers een contract met meer uren te geven, bijvoorbeeld door docenten niet verticaal maar horizontaal in te zetten.

2.4 Cement van de samenleving

Fysieke en mentale ontspanning is onmisbaar voor een gezond leven. Sport en cultuur bieden hiervoor de ruimte: ze verlagen stress, versterken het lichaam en geven de geest nieuwe energie. Door samen te spelen, te sporten of te genieten van cultuur ontstaan momenten van rust én verbondenheid. Zo dragen ontspanning en ontmoeting bij aan veerkracht en een gezonde samenleving waarin iedereen zich thuis kan voelen.

- **Voor ieder kind tot 18 jaar komt € 200 per jaar beschikbaar om aan vrijetijdsverenigingen uit te geven**, zodat elk kind kan deelnemen aan naschoolse en vrijetijdsactiviteiten, ongeacht hun financiële situatie en sociale omstandigheden.

- **Buitensportvelden van gras vervangen we zoveel mogelijk door kunstgras**, zodat de velden meer gebruikt kunnen worden om te sporten en ze ook gebruikt kunnen worden voor het opwekken en vasthouden van warmte. Sportverenigingen krijgen op deze manier een nieuwe inkomstenstroom en ze helpen de energietransitie te versnellen. Wij stellen kwaliteit van sport boven kwantiteit.
- **We richten de openbare ruimte zo in dat bewegen en ontmoeten vanzelfsprekend worden, met straten en pleinen die uitnodigen tot samen spelen, sporten en ontspannen**, zodat ontmoeting en beweging vanzelfsprekend onderdeel worden van het dagelijks leven en iedereen dichtbij huis veilig kan werken aan gezondheid, verbinding en plezier. In de begroting reserveren we hiervoor de financiële ruimte door geld toe te wijzen aan groen en preventie.
- **Er komen meer zichtbare kunst- en designbroedplaatsen en openbare plekken voor kunstenaars en hun kunstwerken**, zodat we kunstenaars de ruimte kunnen geven om hun kunstwerken te maken en te tonen. We zien de nieuwe 'cultuurtempel' als een mooie plek om bepaalde functies samen te brengen en willen dat de capaciteit met de behoeften van de stad en de regio meegroeit.
- **Als gemeente geven we een impuls aan de Amersfoortse cultuursector door startende en opkomende kunstenaars in te zetten om onze stad in schrift, klank en beeld verder te ontwikkelen**, zodat we de verbindende kracht van de cultuursector gebruiken om de toekomst en de noodzakelijke transitie vorm te geven. We zetten zoveel mogelijk van die kunst op plaatsen waar iedereen het kan bewonderen, zoals langs fietspaden, op pleinen, in het gemeentehuis, in 'hospita ateliers' en mogelijk op reclameborden. Talentontwikkeling borgen we in de beschikbare subsidies.
- **We creëren ruimte voor creatievelingen, ondernemers en andere initiatiefnemers om de Amersfoortse nachtcultuur te verrijken**, zodat een divers cultureel nachtleven ontstaat dat aantrekkelijk is voor jongeren, (jong)volwassenen én ouderen. We nemen nachtcultuur op als een

structureel onderdeel van cultuurbeleid en er komt een nachtvisie, waarin cultuur, horeca en veiligheid samenkomen.

- **We verstevigen de positie van de Nachtburgemeester als aanjager van een bruisende nachtcultuur**, zodat het nachtleven een vast gezicht krijgt en de gemeente een vaste partner. Daarvoor willen we de Nachtburgemeester blijven ondersteunen en als vaste partner betrekken bij nieuw beleid. Volt ziet graag dat er een Nachtraad ontstaat die de Amersfoortse nachtcultuur vertegenwoordigt.

2.5 Warme handen en goede hulp

Zorg komt in vele vormen en is het fundament van onze samenleving. Zorg raakt het dagelijks leven van iedereen. Amersfoorters die zorg nodig hebben, zien wij niet als 'kostenpost' of 'investering', maar als stadgenoten die recht hebben op en behoefte hebben aan de best mogelijke hulp. Wij zien een toekomst waarin zorg dichtbij mensen staat, gedragen wordt door samenwerking in de wijk én in de regio, en waar verbondenheid de basis vormt. Digitale innovatie en vernieuwing geven ons de kans om zorg dichter bij huis te brengen en daar te houden. Wij willen een zorgomgeving die problemen oplost én gezondheid en welzijn duurzaam versterkt.

- **We omarmen de wijkgerichte zorgaanpak**, zodat zorg toegankelijk, vertrouwd en zoveel mogelijk in de buurt wordt georganiseerd. Samen met de wijkteams kijken we wat daarvoor nodig is. In wijkgerichte (jeugd)zorgcentra brengen we de versnipperde basisexpertise bij elkaar. Jeugdcentra onderhouden nauwe contacten met scholen met de brugfunctionaris als verbinder.
- **Met de regiogemeenten en zorgverzekeraars bundelen we kennis en capaciteit**, zodat we het huidige aanbod van mantelzorgondersteuning verbeteren en doelmatiger organiseren.

- **Er komt een innovatiehub voor innovatieve zorgtechnieken en zorgprofessionals**, zodat we kunnen onderzoeken hoe innovatieve vormen van zorg in de praktijk bijdragen aan betere, betaalbare en toegankelijke zorg. Hiervoor zoeken we nauwe samenwerking met het ecosysteem Life Sciences & Health en de onderwijsinstellingen in Amersfoort en de regio.
- **We ontwikkelen een strategie om Europese subsidies te krijgen om de gezondheidszorg toegankelijker te maken, de digitalisering te versnellen en voor gezondheidsverbetering en ziektepreventie**, zodat de oplopende kosten van de zorg voor onze gemeente beheersbaar blijven en we de betaalbaarheid van een goede, toegankelijke zorg op lange termijn kunnen garanderen.
- **We investeren in goede arbeidsvoorwaarden, minder administratieve lasten en meer zeggenschap voor zorgprofessionals en betere (financiële) ondersteuning voor mantelzorgers**, zodat iedereen die hulp en (mantel)zorg biedt, de ruimte, middelen en autonomie krijgt om het nuttige werk goed en met voldoening te doen.

3. Vriendelijk en sociaal.

Amersfoort is een stad waar allerlei verschillende mensen zich thuis voelen. Dat is fantastisch, want tolerantie en verdraagzaamheid groeien waar werelden elkaar raken. Al die verschillende verhalen, ervaringen en perspectieven maken onze stad levendiger en slimmer. Diversiteit is geen last - het is juist een enorme kracht.

Maar er zijn te veel Amersfoorters die in armoede of financiële onzekerheid leven. Hier moeten we verandering in brengen, want geldproblemen hebben grote effecten op iemands leven: het geeft stress en schaamte, veroorzaakt gezondheidsklachten en ontnemt mensen kansen op een beter leven. Daarom willen wij armoede bij de wortel aanpakken met een simpeler en menselijker systeem: minder regels, meer vertrouwen.

Ook willen wij obstakels wegnemen om mee te doen. Nog niet iedereen voelt zich overal welkom in onze gemeente. Nieuwkomers en andere Amersfoorters lopen letterlijk én figuurlijk vast op te hoge drempels. Wie geen woning kan vinden, de taal nog niet spreekt of een beperking heeft, merkt vaak dat meedoen niet vanzelf gaat. Dat willen wij veranderen, want wij geloven dat je achtergrond, inkomen of wie je liefhebt nooit mag bepalen of je erbij hoort. Iedereen kan bijdragen aan een mooier, leefbaarder Amersfoort.

Dat verbetert de kwaliteit van leven in onze gemeente. Bovengemiddeld veel Amersfoorters voelen zich heel eenzaam of buitengesloten en de tevredenheid met het leven is lager dan het gemiddelde van de 50 grootste Nederlandse gemeenten. Als wij investeren in inclusiviteit, integratie en gelijke kansen, dan maken we van Amersfoort een stad waar iedereen zich thuis voelt. Daarmee groeit het welzijn van de afzonderlijke Amersfoorters én de samenhang en leefbaarheid van de gemeente als geheel.

We moeten aan de slag gaan met wat werkt en ruimte maken voor nieuwe ideeën. Dat betekent een stad waar nieuwkomers vanaf dag één beginnen met integreren en iedereen de kans krijgt om volwaardig en in zijn eigen waarde mee te doen. Een Amersfoort waar we onzichtbare muren doorbreken en samen grenzen verleggen.

3. Doelen voor 2030

Een vriendelijk en sociaal Amersfoort is geen dagdroom, maar een haalbaar ideaal. Het vraagt om lef, creativiteit en vooral de bereidheid om over grenzen heen te kijken - letterlijk en figuurlijk. Wij zetten met deze voorstellen concrete stappen naar een stad waar iedereen zich thuis voelt, niemand wordt buitengesloten en diversiteit onze grootste kracht is. Een stad waar vriendelijkheid geen grenzen kent.

- Bestaande gemeentelijke inkomensregelingen zijn samengevoegd en versimpeld.
- Geen wachtlijsten meer voor taallessen – iedereen start binnen twee weken.
- 400 extra woningen gerealiseerd voor statushouders.
- 100% toegankelijke gemeentelijke gebouwen en evenementen.
- Halvering van discriminatieklachten door preventie en handhaving.
- Verdubbeling van het aantal taalmaatjes.
- Community builders actief in alle wijken.
- € 2 miljoen Europese subsidies binnengehaald voor innovatieve huisvestings- en integratieprojecten.

3.1 Geen zorgen om geld, maar zorgen voor geld

Als een gebrek aan geld het probleem is, dan moeten we zorgen dat mensen meer geld hebben. Geldproblemen veroorzaken stress, ondermijnen de gezondheid en beperken kansen voor de toekomst van kinderen die in armoede opgroeien. Maar het huidige systeem voor financiële ondersteuning is ingewikkeld, betuttelend en houdt veel mensen bezig. Het bestaat uit tientallen regelingen waarbij vaak bewezen moet worden dat je het geld nodig hebt of goed hebt uitgegeven. Dat schrikt mensen af. Met een eenvoudiger systeem wil Volt geldzorgen en schulden voorkomen. We gaan uit van vertrouwen. Geen zorgen om geld, maar gewoon zorgen voor geld.

- **We voegen regelingen voor inkomensondersteuning en armoedebestrijding samen tot één simpele regeling**, zodat mensen makkelijker gebruik kunnen maken van regelingen waar ze recht op hebben. We ondersteunen mensen proactief en gaan uit van vertrouwen door de verantwoording zo simpel en laagdrempelig mogelijk te maken. We kijken hierbij ook naar het voorstel dat door Volt in Utrecht wordt ontwikkeld.
- **Problematische schulden willen we vroegtijdig signaleren, aanpakken en kwijtschelden**, zodat Amersfoorters perspectief krijgen op een stabiel en waardig leven. Dat doen we door goed samen te werken met woningcorporaties, welzijnsorganisaties en andere partners om betalingsachterstanden snel te herkennen; door (digitale) schuldhelpverlening laagdrempelig te maken; en door mensen te betrekken bij gemeenschapsprojecten en vrijwilligerswerk. Ook starten we een pilot om probleemschulden af te kopen, zoals in Arnhem wordt gedaan.
- **We voorkomen schulden, samen met belangrijke partners, zoals scholen, sportverenigingen en lokale ondernemers**, zodat mensen niet in financiële problemen komen. Met toegankelijke voorlichting en preventiecampagnes willen we jongeren bewust maken van de risico's van schulden. We doen een beroep op winkeliers om terughoudend te zijn met het aanbieden van 'koop nu, betaal later' in hun winkels en in ieder geval goede voorlichting te geven.
- **We zijn terughoudend met 'strafkortingen' op de bijstand en boetes bij te laat betalen van gemeentelijke belastingen**, zodat we voorkomen dat mensen in geldzorgen en problematische schulden terechtkomen. Wij willen dat er altijd een persoonlijk gesprek plaatsvindt om te kijken waar het fout is gegaan en om te zoeken naar andere oplossingen.
- **Met een vaststaand bedrag dat de kosten voor wonen en zorg dekt, willen wij dat Amersfoorters in de bijstand kunnen kiezen voor meer vrijheid**, zodat zij vanuit hun eigen kracht weer kunnen meedoen en niet verlamd raken door regels en belemmeringen. Hun inkomen kunnen ze zelf aanvullen zonder dat ze direct worden gekort. Dit experiment met een 'activerende bijstand' inspireren we op het Utrechtse project 'Weten wat werkt' en we vragen ondersteuning van het Europees Sociaal Fonds.

- **We toetsen bij nieuw beleid wat het voor de portemonnee van mensen betekent (inkomenseffectrapportage)**, zodat we vooraf duidelijk maken wat de gevolgen zijn voor mensen met lage inkomens, naar het voorbeeld van de milieueffectrapportage.

3.2 Een plek voor nieuwkomers

Ons huisvestingssysteem schiet tekort voor nieuwkomers die in een kwetsbare positie verkeren. Het algemene woningtekort vraagt om brede maatregelen, maar nieuwkomers hebben specifieke behoeften die niet kunnen wachten. Volt Amersfoort ziet huisvesting als de eerste stap naar integratie: zonder een thuis geen toekomst. Wij willen een stad die nieuwkomers vanaf het begin de ruimte geeft om hun leven op te bouwen en volwaardig mee te doen. Dat vraagt om een flexibele en rechtvaardige aanpak waarin solidariteit voorop staat.

- **Asielzoekers en statushouders huizen we eerlijk verspreid over de gemeente in kleinschalige én menswaardige opvanglocaties**, zodat nieuwe Amersfoorters en buurtbewoners als goede burens kunnen samenwonen. We committeren ons aan de nationale spreidingswet, ook als die wordt afgeschaft, en werken een 'lokale spreidingswet' uit. Met een draagkrachtmeting bepalen we het aantal opvangplekken per wijk. We bouwen voort op het sterke fundament van organisaties als Integratiewerk, Indebuurt033 en Humanitas Eemland, en kijken ter inspiratie naar het Europabreed uitgerolde Plan Einstein.
- **We handhaven de reservering voor statushouders bij ver- en nieuwbouwprojecten (voorrangsregeling)**, zodat de doorstroming vanuit de opvanglocaties in stand blijft. We zetten dit ook voort wanneer het volgens de wettelijke huisvestingstaakstelling niet meer hoeft.
- **Wij willen ruimte reserveren voor flexibele opvangoplossingen voor acute tekorten**, zodat het aantal opvangplekken snel opgeschaald kan

worden als er weer grote vluchtelingenstromen op gang komen, bijvoorbeeld toen Rusland Oekraïne binnenviel. Hiervoor zoeken we samenwerking met organisaties die in Amersfoort al ervaring hebben opgedaan, zoals Monoma.

- **We helpen statushouders om een vaste woonruimte te vinden in de buurt waar ze werden opgevangen**, zodat ze in hun opgebouwde netwerk kunnen blijven leven. We maken hierover afspraken met de woningcorporaties en de wooncoaches kunnen ondersteunen bij het vinden van een nieuwe woonplek.
- **We benutten Europese fondsen voor innovatieve huisvestings- en integratieprojecten voor nieuwkomers**, zodat we financiële ruimte creëren om te experimenteren met vernieuwende oplossingen. We werken hiervoor zoveel mogelijk samen met onze Europese zustersteden en -regio's en andere Europese netwerken.
- **Arbeidsmigranten beschermen we door inschrijving bij de gemeente te faciliteren en te verplichten**, zodat zij toegang krijgen tot voorzieningen, misstanden worden gesignaleerd en niemand uitgebuit wordt. Hiermee erkennen we hun essentiële bijdrage aan onze regionale economie en kunnen we actief handhaven op werk- en woonomstandigheden.
- **Er komt opvang voor dakloze arbeidsmigranten uit de regio**, zodat ook deze kwetsbare groep hulp kan krijgen. Als centrumstad van een regio waar veel arbeidsmigranten werken, nemen we deze verantwoordelijkheid. We werken samen met organisaties zoals Barka en andere zorgorganisaties.

3.3 Integratie vanaf dag één

Wij staan voor een samenleving die nieuwkomers vanaf dag één verwelkomt. Integratie start zodra mensen aankomen, niet pas na jaren. Het duurt nu vaak te lang voordat nieuwkomers mee kunnen doen, omdat de drempels te hoog zijn. Wij willen die drempels wegnemen door gelijkwaardigheid en solidariteit

centraal te stellen en nieuwe Amersfoorters vanaf het begin actief te betrekken.

- **Van de kleinschalige opvanglocaties maken we integratiecentra waar inwoners en vluchtelingen elkaar ontmoeten, samen leren en samen werken**, zodat de integratie van nieuwe Amersfoorters verbetert. Dit combineren we met een buddy-systeem, waarbij betrokken bewoners de nieuwe burens wegwijs maken in hun wijk en hen helpen bij praktische zaken.
- **We verbreden de rol van de wijkteams met integratie-expertise**, zodat deze teams een schakel kunnen vormen tussen nieuwkomers, buurtbewoners en lokale organisaties, zoals Integratiewerk en Indebuurt033. Wij gaan dit doen door bestaande wijkteams te versterken met specialistische kennis over integratie en nieuwkomerbegeleiding.
- **We zetten in wijken met nieuwkomers speciale 'community builders' in**, zodat de sociale cohesie wordt verbeterd en isolement en eenzaamheid worden voorkomen. Deze professionals helpen bij het opbouwen van netwerken tussen verschillende groepen bewoners en faciliteren ontmoeting en uitwisseling. Nieuwkomers betrekken we zelf bij het vormgeven van beleid, integratie-aanpakken en wijkprogramma's. Dat doen we bijvoorbeeld via klankbordgroepen, ervaringsdeskundigheid en participatief onderzoek.
- **Er wordt voor en door iedereen in de opvang direct met Nederlandse taalles gestart**, zodat nieuwkomers, ongeacht hun juridische status, vanaf de eerste dag kunnen beginnen met het leren van onze taal. Dit bevordert snellere integratie en voorkomt dat mensen in een wachtstand terechtkomen.
- **De wachtlijsten voor taallessen werken we weg**, zodat iedereen binnen twee weken na aanmelding hiermee kan beginnen. Dat doen we onder andere door de gratis taalcafés uit te breiden naar alle wijken en door de Taalmaatjes van Humanitas Eemland te voorzien van een digitale matchingvoorziening.

- **We zetten een 'Werkatelier Amersfoort' op waar taal- en werkervaring samenkomen**, zodat statushouders de mogelijkheid krijgen om in een beschermde omgeving werkervaring op te doen bij lokale bedrijven en zij tegelijkertijd hun Nederlandse taalvaardigheden verbeteren. Het succesvolle model van Amsterdam's Startblok Riekerhaven is ons voorbeeld.

3.4 Samen tegen discriminatie

Discriminatie heeft geen plaats in Amersfoort, maar het gebeurt nog steeds - op de arbeidsmarkt, in het onderwijs, bij de huisvesting en soms zelfs binnen de gemeente zelf. Een inclusieve stad vereist dat we discriminatie niet alleen veroordelen, maar dat we er ook streng tegen optreden en structurele ongelijkheid aanpakken. We moeten als gemeente het goede voorbeeld geven door onze eigen processen onder de loep te nemen en ervoor te zorgen dat discriminatie geen kans krijgt. Tegelijkertijd moeten we partnerorganisaties, bedrijven en instellingen ondersteunen bij het creëren van gelijke kansen voor iedereen.

- **Anoniem solliciteren wordt de standaard bij de gemeente**, zodat onbewuste vooroordelen bij de eerste selectieronden geen rol spelen en kandidaten écht worden beoordeeld op hun kwalificaties.
- **Een training 'omgaan met diversiteit' wordt onderdeel van het inwerktraject van nieuwe gemeentelijke medewerkers**, zodat de bewustwording wordt vergroot en praktische vaardigheden voor het werken in een diverse samenleving worden aangeleerd. Ook de huidige medewerkers van de gemeente moeten die training volgen. De training wordt regelmatig herhaald en aangepast aan de actuele situatie.
- **We starten met gerichte antidiscriminatie- en normaliseringscampagnes, trainingen en de handhaving van discriminatiemeldingen**, zodat er meer bewustzijn ontstaat over de kracht van de diverse samenleving. Hiermee willen we discriminatie structureel terugdringen en het aantal discriminatieklachten voor 2030 gehalveerd hebben.

- **Er worden diversiteitsquota ingesteld voor gemeentelijke commissies en adviesraden**, zodat verschillende groepen in de samenleving vertegenwoordigd zijn bij de besluitvorming. Deze quota worden bewaakt en geëvalueerd.
- **We ondersteunen bedrijven, organisaties en instellingen bij het inclusiebeleid**, zodat we ook onze partners en betrokken partijen in de samenleving handvatten bieden om discriminatie op de werkvloer en in de dienstverlening tegen te gaan. Hiervoor willen wij gereedschap, trainingen en 'best practices' beschikbaar stellen.

3.5 Iedereen kan meedoen

Inclusiviteit gaat om een samenleving waarin niemand wordt buitengesloten en waar gelijkwaardigheid de basis vormt. Het betekent dat sociale en fysieke barrières worden weggenomen. Voor ons zijn toegankelijkheid en inclusie vanzelfsprekende uitgangspunten voor beleid en uitvoering. Alleen in een stad die iedereen laat meedoen, kunnen we echt samen vooruit. Wij staan voor elke Amersfoorter - ongeacht hun afkomst, geloof, gender, gaardheid, seksuele voorkeur, fysieke en/of mentale gesteldheid.

- **We worden onderdeel van het Europese netwerk van 'Intercultural Cities'**, zodat we toegang krijgen tot bewezen oplossingen, meetinstrumenten en een schat aan ervaring die we meteen kunnen inzetten om onze stad inclusiever en innovatiever te maken.
- **We stimuleren basisschooldocenten om kansrijk te adviseren**, zodat een kind advies krijgt op basis van diens potentie. Daarvoor willen we ook dat de thuissituatie niet meer wordt meegenomen in het advies om kinderen meer gelijke kansen te geven. Verder stimuleren wij een veilig schoolklimaat voor minderheden door dit expliciet op te nemen in de jeugd- en onderwijsagenda.

- **Sportclubs en verenigingen stimuleren we om inclusiever te worden,** zodat iedereen zich welkom voelt bij het beoefenen van hun hobby. Dat doen wij door diversiteitstrainingen aan te bieden, inclusiebeleid te stimuleren en clubs te ondersteunen bij het verwelkomen van nieuwe leden uit verschillende achtergronden. We willen meer aandacht voor de queergemeenschap.
- **We willen in opvanglocaties speciale veilige zones en vertrouwenspersonen, ook voor LHBTIQA+-vluchtelingen,** zodat de meest kwetsbaren een veilige plek hebben. Hiervoor dringen we bij het COA aan op aparte units, duidelijke protocollen en training voor de medewerkers. Samenwerking met COC Midden-Nederland zorgt voor expertise en ondersteuning.
- **Een brede toegankelijkheidstoets wordt een verplicht onderdeel van alle gemeentelijke plannen en projecten,** zodat standaard bij iedere ontwikkeling wordt gecontroleerd of deze toegankelijk is voor mensen met verschillende beperkingen.
- **Alle gemeentelijke gebouwen en openbare evenementen worden 100% toegankelijk voor mensen met een fysieke beperking,** zodat alle publieke voorzieningen voor iedereen bereikbaar zijn.
- **De gemeentelijke websites en digitale diensten maken we toegankelijk voor iedereen,** zodat ze ook begrijpelijk zijn voor mensen met visuele, auditieve of cognitieve beperkingen en voor mensen die (nog) niet goed Nederlands lezen of schrijven. We maken onder andere gebruik van duidelijke taal, meertalige informatie en visuele ondersteuning op websites (en brieven).

4. Leefbaar en bereikbaar.

Amersfoort groeit. Er is behoefte aan woningen, aan meer groen, aan een weerbestendige leefomgeving en aan goede bereikbaarheid. De stad wordt daardoor voller, de ruimte schaarser en de keuzes des te urgenter. Dat maakt de ruimtelijke opgave groot én veelkleurig.

Hierbij is het belangrijk dat we het belangrijkste doel in het oog houden: de kwaliteit van leven. Amersfoorters leven weliswaar langer dan gemiddeld en een grote groep heeft ook een groot vermogen. Maar we zien ook dat er veel meer groen nodig is, dat de luchtkwaliteit niet goed is en dat het woningtekort aan jongeren een onzekere toekomst biedt. Groei zit in meer dan in stenen en asfalt. Met visie en samenwerking kunnen we Amersfoort sterker, groener en gezonder maken.

Wij kiezen daarom voor een andere koers. Wij stellen kwaliteit boven kwantiteit, beschouwen de natuur als fundament en gebruiken mobiliteit om te verbinden in plaats van belasten. Voor ons zijn duurzaamheid, verbondenheid en een eerlijke verdeling van ruimte leidende waarden. Daarmee ontstaat een evenwicht waarin mens en natuur elkaar versterken en de stad toekomstbestendig kan groeien.

Onze toekomst is een Amersfoort dat ademt en beweegt. Een stad waar je gezond kunt wonen, veilig en vrij kunt reizen en je verbonden voelt met je omgeving. Een stad die ruimte schept voor leefbaarheid én bereikbaarheid. Voor ongelimiteerd leefgeluk.

4. Doelen voor 2030

Stap voor stap verandert de wijze waarop we wonen, ons verplaatsen en hoe onze leefomgeving eruitziet. Onze idealen en waarden zetten wij de komende jaren om in een voelbare werkelijkheid. Met duidelijke vooruitgang maken we onze gemeente groener, gezonder en toekomstgerichter; een gemeente die grenzen stelt en verlegt. Voor de Amersfoorters van nu en de kinderen van morgen.

- 4.000 nieuwe woningen gerealiseerd waarvan 67% betaalbaar.
- 90% van de kinderen kunnen veilig en zelfstandig naar school.
- Twee hoogwaardige (door)fietsroutes verbinden noord met zuid en oost met west.
- Een kwart minder dagen met ernstige wateroverlast door klimaatadaptieve maatregelen.
- In de helft van de wijken voldoen we aan de '3-30-300'-richtlijn, waar nu nog niet aan wordt voldaan.
- Alle speeltuinen hebben schaduw op de heetste momenten van de dag.
- Er zijn drie mobiliteitshubs gerealiseerd.

4.1 Groene basis op orde

Biodiversiteit is een basisvoorwaarde voor een gezonde en sterke stad. Maar, net zoals in grote delen van Nederland, staat de natuur in en rond Amersfoort onder druk. Als Amersfoorters hebben we de verantwoordelijkheid om te zorgen dat onze leefomgeving veerkrachtig blijft en als gemeente moeten we dat faciliteren. Wij zien natuur en biodiversiteit als fundament voor een stad die mensen verbindt, die het welzijn vergroot en die toekomst biedt. Amersfoort moet daarom ruimte maken voor natuur als volwaardig onderdeel van ons stedelijke leven.

- **Wij nemen natuur als uitgangspunt bij bouwen**, zodat water, bodem en biodiversiteit sturend zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en natuurinclusieve maatregelen het uitgangspunt, zoals groene gevels, waterdoorlatende tegels en verblijfplaatsen voor dieren. Als norm hanteren we de

'3-30-300'-richtlijn: vanuit huis kan iedereen 3 bomen zien, 30% van de wijk is bedekt met bomen en op 300 meter is een kwalitatief hoogwaardige openbare groene ruimte.

- **Er komt meer groen in onze straten en wijken**, zodat natuur en het stadse leven met elkaar verweven en beide opbloeien. We gaan wijken (her)inrichten volgens het 'groen, tenzij'-principe en combineren de vergroeningsopgave zoveel mogelijk met de opgave om onze gemeente klimaatadaptief in te richten. We willen in elke wijk 'groene longen': plekken waar natuur, verkoeling, recreatie en schone lucht samenkomen.
- **We leggen ecologische verbindingen aan tussen grote stukken groen**, zodat er robuuste ecosystemen ontstaan en de natuur - flora én fauna - van het Eemland, de Gelderse Vallei en de Utrechtse Heuvelrug ononderbroken doorlopen en samenkomen in Amersfoort. Een Stadsring met water en groen (blauwgroen) zien wij als een ecologische aorta in de Amersfoortse natuurstructuur.
- **Ons gezamenlijke groen beheren we op een ecologische manier**, zodat we de lokale biodiversiteit versterken, natuurlijke processen verbeteren en gezonde, sterke ecosystemen ontstaan. Dat kan bijvoorbeeld door anders (minder) te maaien, anders in te zaaien en door groenafval te hergebruiken of gewoon te laten liggen. We omarmen initiatieven zoals 'Maai Minder' (eerst 'Maai Mei Niet') en 'De Struikrovers'.
- **Het houden en samenleven met dieren moet op een dierwaardige manier**, zodat we de belangen van dieren zorgvuldig meewegen bij het inrichten van onze gemeente en het maken van beleid. Dieren moeten een positief welzijn kunnen ervaren. We richten ons op het duurzaam samenleven met wilde dieren.
- **De gemeente Amersfoort wordt een 'Nationaal Parkstad'**, zodat mens en natuur in onze gemeente verbonden worden. Hiervoor moedigen we bewonersinitiatieven aan door wijken 'groene buurtrechten' te geven en ondersteunen we ze bij het aanleggen van geveltuinen, tiny forests, voedselbossen en andere soorten buurtgroen. Naar het voorbeeld van

Antwerpen starten we samen met inwoners een pilot om straten in te richten als 'tuinstraten'.

- **Samen met Amersfoorters en maatschappelijke partners ontwikkelen we een 'natuurmonitor'**, zodat we de staat van de Amersfoortse natuur goed kunnen bijhouden en ons beleid en onze keuzes op tijd kunnen bijsturen om die te verbeteren.

4.2 Het weerbericht van de toekomst

Klimaatverandering daagt ons uit om onze stad sterker en veerkrachtiger te maken. Wij zien deze opgave ook als een kans om Amersfoort gezonder en toekomstbestendig in te richten. Dat vraagt dat we vooruitdenken en onze keuzes baseren op een lange termijnvisie. Met samenwerking en betrokkenheid van Amersfoorters en anderen kunnen we een gemeente maken waar welzijn belangrijker is dan stenen.

- **Wij werken samen met Amersfoorters, het waterschap en de provincie aan een visie op de watertransitie**, zodat we slimmer omgaan met regenwater, minder drinkwater verspillen en ons watersysteem klaar is voor de toekomst. In het nieuwe watersysteem zijn de opvang, productie, opslag en het gebruik van zoet water duurzaam geregeld.
- **Teveel (regen)water vangen we zoveel mogelijk op in de natuur en houden we ook zoveel mogelijk op een natuurlijke manier vast**, zodat onze straten en wijken minder vaak overstromen en het water de bodem kan aanvullen. Dat kan bijvoorbeeld met wadi's, meer onverharde ondergrond of speeltuinen die tijdelijke waterpleinen kunnen zijn.
- **Er komt een Amersfoortse hitte-strategie die ons voorbereidt op extreme hitte**, zodat we ouderen, chronisch zieken en andere kwetsbare groepen beter beschermen tegen langdurige hoge temperaturen. We zoeken hiervoor samenwerking met zorginstellingen.

- **We planten meer bomen en groen in onze wijken en straten**, zodat we het hitte-eilandeffect verkleinen. Wij willen dat op de heetste momenten van de dag schaduw is op minimaal 30% van de openbare ruimten. Voor belangrijke doorfiets- en wandelroutes is dat 40%. Waar het planten van bomen niet kan, gebruiken we groenslingers of schaduwdoeken, zoals in Antwerpen of in verschillende steden in Spanje al gebruikelijk is.
- **Nieuwe gebouwen en huizen bouwen we voor het klimaat over 100 jaar**, zodat deze tegen steeds vaker voorkomende weersextremen bestand zijn en niet alleen goed te verwarmen, maar ook goed te koelen zijn.

4.3 Van wonen naar leven

Het eerlijke verhaal is dat wij als gemeente het tekort aan betaalbare woningen in Amersfoort niet kunnen oplossen. Het systeem is stuk. Een grote systeemverandering is nodig om meer goede, betaalbare woningen te regelen. Dat kan alleen via Den Haag. Wij zullen ons blijven inzetten voor een structurele systeemverandering - als gemeente via het kabinet en als Volt Amersfoort via de partijlijnen.

Wat we als gemeente wél kunnen doen, is richting geven aan hoe en wat er gebouwd moet worden. Daarmee zorgen we dat nieuwbouw niet alleen het tekort aan woningen vermindert, maar ook bijdraagt aan een stad die leefbaar en toekomstbestendig blijft. Wij kiezen voor bouwen met visie, waarbij kwaliteit en samenhang vooropstaan. Dat betekent een verschuiving van 'woonruimte' naar 'leefruimte'. Want onze gemeente kan alleen groeien als dat op een gezonde, duurzame en toekomstbestendige manier gaat.

- **We committeren ons aan de bouwambities tot en met 2030**, zodat we bijdragen aan het verminderen van de woningtekorten en wij een betrouwbare partner zijn voor de partijen met wie we samenwerken. Maar we erkennen dat bevolkingsgroei ook druk zet op de leefbaarheid van de stad en waken daarom voor een afname van de kwaliteit van leven. Voor de

bouwopgave na 2030 willen we een burgerberaad over de verhouding tussen groei en leefkwaliteit. Tijdelijke woningen zijn geen oplossing.

- **Bij het ontwerpen en beheren van de gedeelde openbare ruimte houden we rekening met verschillende perspectieven (gender mainstreaming),** zodat iedereen zich veilig, welkom en prettig voelt in ons mooie Amersfoort. Dat kan bijvoorbeeld door de straatverlichting te veranderen, door bij oversteekplaatsen de overgang van stoep naar straat lager te maken of door het blikveld te vergroten. Ook willen we voldoende openbare toiletten, voor alle genders. We kijken naar Wenen als voorbeeld.
- **Wij willen compacter, groener en inclusiever bouwen,** zodat we bouwen aan een stedelijk ecosysteem dat toekomstbestendig is voor iedereen. Wat ons betreft komt er meer (lage)hoogbouw met woningen van verschillende omvang en prijsklassen in een kwalitatief goede omgeving. In de plint (begane grond) willen we gezamenlijke ontmoetingsruimtes en gedeelde werkplekken, die door de bewoners zelf ingericht en beheerd kunnen worden.
- **Wij gaan voor slimme woningbouw met oog voor haalbaarheid en een diverse mix van inkomens en levensfasen,** zodat we betaalbare woningen realiseren en de doorstroming op gang brengen, zonder onrealistische beloftes te doen. We streven naar 67% betaalbare woningen bij grote (ver)nieuwbouwprojecten.
- **Als gemeente kopen we grond en maken we het klaar om te bebouwen en te gebruiken (actief grondbeleid),** zodat we meer regie hebben over waar, wat en voor wie er gebouwd wordt en hoe snel. Het voorkeursrecht gebruiken we om als eerste de kans te krijgen om grond te kopen. Daarnaast onderzoeken we nieuwe manieren om woningen betaalbaarder te maken, zoals met een algemene grondbelasting, een planbatenheffing en erfpacht.
- **Met duidelijke en oplopende eisen jagen we duurzame woningbouw aan,** zodat iedere nieuwe woning stap voor stap duurzamer wordt en we de ecologische voetafdruk van de gemeente verkleinen. Vanaf 2030 willen we dat alle (ver)nieuwbouw op niveau zilver van het Convenant

Toekomstbestendig Bouwen wordt gebouwd. Vanaf 2035 is niveau goud de norm.

- **De hele woningbouwketen - van ontwikkelaars tot en met bewoners - verbinden en versterken we**, zodat we afspraken kunnen maken die de realisatie daadwerkelijk versnellen. Transparantie, gelijkwaardigheid en gezamenlijkheid zijn daarin essentieel. Alleen met samenwerking kunnen we de ambitie van 1.000 woningen per jaar waarmaken.
- **We willen ook meer woonruimte maken door bestaande gebouwen beter te gebruiken en met behulp van andere innovatieve oplossingen**, zodat we slimmer omgaan met de ruimte die we hebben en meer mensen een passende woning kunnen vinden. Denk bijvoorbeeld aan het ombouwen van leegstaande kantoren, fabrieken en kerken; de 'friends-woningen'; en het versimpelen van het toevoegen van woonlagen of het splitsen van woningen. We voeren actief beleid tegen langdurige leegstand.
- **Het delen van woningen willen we financieel aantrekkelijker maken**, zodat starters, studenten en alleenstaanden makkelijker een betaalbare plek kunnen vinden en beschikbare woonruimte beter benut wordt. Daarvoor starten we een lobby richting het Rijk om uitkeringen en toeslagen individueel te maken en te onderzoeken hoe we woningdelers als 'zelfstandig wonend' kunnen aanmerken.
- **De doorstroomregelingen en de wooncoaches behouden we en breiden we uit**, zodat mensen sneller een passende woning vinden en verhuizingen soepeler verlopen. Wooncoaches in de regio moeten meer gaan samenwerken om de doorstroming ook regionaal te verbeteren en geven advies over de verschillende woonvormen, zoals woningdeling en woningsplitsing.

4.4 Nabij en verbonden

Bereikbaarheid is de sleutel tot een leefbare stad. Mobiliteit is daarbij geen doel op zich, maar een middel om iedereen verbonden te houden met werk, school en elkaar. Voor Volt betekent bereikbaarheid: dichtbij wat je nodig hebt, sterke verbindingen tussen wijken en aantrekkelijke alternatieven voor de auto. Wij willen dat Amersfoorters vrij, veilig, gezond en duurzaam kunnen reizen. Daarom zetten wij in op een slimme inrichting van Amersfoort, zodat onze gemeente groener, gezonder en toekomstgericht wordt.

- **We richten Amersfoort in als een '5-15 minuten gemeente'**, zodat iedereen dichtbij huis toegang heeft tot wat nodig is voor een gezond en actief leven. Voorzieningen zoals winkels, ov-knooppunten, onderwijs, zorg, sport en cultuur zijn binnen vijf tot vijftien minuten lopen of fietsen bereikbaar. Op deze manier stimuleren we het gebruik van de voet en de fiets boven het ov, deelmobiliteit en eigen auto (STOMP-principe).
- **Woonwijken zijn onderling goed verbonden met voet- en fietspaden en het openbaar vervoer**, zodat onze straten veiliger en rustiger worden en er minder lawaai en vervuiling is. Onze straten en wijken worden zo leefbaarder en prettiger voor iedereen en kinderen vanaf 6 jaar kunnen zelfstandig naar school of de sport. Auto's leiden we zoveel mogelijk om Amersfoort heen naar de woonwijken, naar het voorbeeld van het circulatieplan in Leuven (BE).
- **Met mobiliteitshubs aan de randen van woonwijken en op strategische plekken maken we aantrekkelijke locaties om de auto te parkeren en over te stappen op de fiets, het openbaar vervoer of deelmobiliteit**, zodat er in onze straten en wijken meer ruimte komt voor spel, ontmoeting en groen. Bij nieuw aan te leggen wijken en projecten, zoals in Vathorst, zijn deze mobiliteitshubs een integraal onderdeel van het ontwerp.
- **Goede, prettige en veilige wandel- en (door)fietsroutes verbinden de belangrijke plekken en mobiliteitshubs in de gemeente**, zodat iedereen zich gemakkelijk, gezond en duurzaam kan verplaatsen en de stad beter

verbonden wordt. De Amersfoortse (door)fietsroutes sluiten aan op het provinciale netwerk van doorfietsroutes.

- **Wij voeren parkeerregulering alleen in met een duidelijke aanleiding en wanneer bewoners alternatieven hebben**, zodat het voor iedereen logisch en begrijpelijk is waarom regulering nodig is en wat er voor terugkomt. Dit doen we pas nadat goede alternatieven beschikbaar zijn, zoals openbaar vervoer, mobiliteitshubs en deelvervoer.
- **We zijn voor een zo simpel en begrijpelijk mogelijk parkeerbeleid**, zodat iedereen weet waar ze aan toe zijn en het systeem eerlijk en toegankelijk blijft. Dat betekent zo min mogelijk verschillende zones en zo min mogelijk verschillende regels per zone. Ook betekent het een goede, prettige digitale dienstverlening. Per huishouden zijn er maximaal drie parkeervergunningen te verkrijgen, met oplopende kosten.
- **We plaatsen meer openbare laadpalen en maken afspraken over laadpalen die kunnen laden en terugleveren (bidirectioneel)**, zodat Amersfoorters altijd dichtbij hun auto kunnen opladen. Zo dragen elektrische auto's bij aan een flexibel en duurzaam energiesysteem. Ook staan we toe dat inwoners zonder eigen oprit laadkabels over de stoep leggen of via speciale kabelgoot tegels.

5. Modern en vernieuwend.

We zijn toe aan frisse energie en een nieuwe kijk op de wereld. Veel systemen draaien op oude patronen en ideeën van gisteren. Dit werkt niet meer: ecosystemen storten in, internationale afhankelijkheid maakt ons kwetsbaar en de toekomst wordt steeds onzekerder. Daarom kijken wij vooruit. Over grenzen heen. Vanuit de behoeften van het nu maken wij keuzes voor morgen. Wij kiezen voor een modern toekomstbestendig Amersfoort.

Verandering is nodig om de leefbaarheid van Amersfoort te verbeteren. We produceren meer restafval dan gemiddeld in Nederland en de blootstelling aan fijnstof behoort tot de hoogste van de provincie. De groei die nu wordt nagestreefd, gaat ten koste van de kwaliteit van leven. Wij brengen een ander perspectief om Amersfoort welvarender, gezonder en veiliger te maken.

Kansen voor vernieuwing zijn er voldoende, maar daarin moeten we realistisch zijn. Sommige grote systemen liggen grotendeels buiten ons bereik. Denk aan hoe de woningmarkt werkt, de zorgtaken verdeeld zijn of de decentralisatie die door het Rijk doorgevoerd is. Maar er zijn ook opgaven waar wij wél verschil kunnen maken. Dáár zetten we onze energie op: een toekomstbestendige economie, een toekomstperspectief voor boeren, een eerlijke energietransitie en grip op de volgende digitaliseringsslag.

Vernieuwing is voor ons geen modewoord, maar de sleutel tot gezamenlijke vooruitgang. Het betekent een samenleving die vooruit durft te kijken en keuzes maakt voor de lange termijn. Wij willen systemen die mens en natuur versterken in plaats van uitputten en technologie die ons verbindt in plaats van verdeelt. Daarmee schetsen we een richting die hoopvol voelt, haalbaar is en ons samen verder brengt.

5. Doelen voor 2030

Visie krijgt pas betekenis als Amersfoorters die verandering ook echt in hun dagelijks leven terugzien. Daarom vertalen we onze waarden en ambities in concrete resultaten die voelbaar zijn in de economie, de landbouw, de energievoorziening en de digitale wereld. Het gaat om verbeteringen die dichtbij komen en laten zien dat vernieuwing geen abstract ideaal is, maar iets dat onze gemeente beter maakt. Van Amersfoort maken we een gemeente die grensdoorbrekend vooruit denkt.

- Het Amersfoorts donut-model krijgt vorm op basis van de uitkomsten van het burgerberaad.
- Er zitten minstens 500 mensen in ons opleidings- en aanstellingsprogramma.
- 10% tijdbezuiniging door inzet AI bij reguliere taken en gemeentelijke processen.
- Driekwart van de aanbestedingen op basis van milieukostenindicatoren (MKI).
- Er draait een pilot met 'Boeren as a Service' (BaaS).
- 10 wijkenergieplannen hebben draagvlak in hun wijk.
- Halvering doorlooptijd van netcongestiemaatregelen.
- 25 kilo minder restafval per inwoner.
- 50% meer Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's) verspreid over wijken waar die het meest nodig zijn.

5.1 Toekomstbestendige economie

De Amersfoortse economie is nu stabiel, maar haar toekomst is onzeker. De oude manier van groeien is onhoudbaar. De focus op productie en consumptie zet onze planeet en onze samenleving onder druk. Wij vinden dat werk en ondernemerschap ook moeten bijdragen aan welzijn, duurzaamheid en brede vooruitgang. De economie is een middel om een leefbare en rechtvaardige gemeente te bouwen, waar innovatie en samenwerking de basis vormen. Een economie die mensen verbindt, de planeet respecteert en ruimte biedt aan

creativiteit. We streven een brede welvaart die ook rekening houdt met vrije tijd, leefomgeving en eerlijkheid.

- **Onze economie brengen we in lijn met het donut-model**, zodat we economische ontwikkeling sturen binnen het sociale minimum en de ecologische grenzen. Het donut-model staat voor een economie die mensen zekerheid biedt, zonder dat we onze planeet schade toebrengen. Met een burgerberaad geven we invulling aan onze Amersfoortse donut. Met behulp van een dashboard maken we inzichtelijk hoe Amersfoort op sociale en ecologische indicatoren scoort.
- **We maken een plan om onze economie stap voor stap te veranderen in een duurzame economie waar ook mensen beter van worden**, zodat Amersfoort een toekomstbestendig verdienmodel ontwikkelt dat mensen, onze planeet en groei met elkaar verbindt. We sluiten dat plan aan op innovatienetwerk Earth Valley en ecosysteem Life Sciences & Health en zetten in op duurzame agro(business), hoogwaardige recycling, circulaire bedrijvigheid en reparatie, digitale innovatie en een sterke kennisinfrastructuur. We starten innovatiehubs die versnellend en versterkend werken en die passen bij onze opgaven, zoals een innovatiehub voor innovatieve zorgtechnieken en -professionals.
- **Samen met partners in het bedrijfsleven en het onderwijs ontwikkelen we opleidings- en aanstellingsprogramma's**, zodat we talent opleiden en hen een werkplek kunnen bieden die past bij onze toekomstbestendige economie. Samen kijken we wat er nodig is, maken we afspraken over hoe we dat gaan bereiken en doen we als gemeente ons best om dit te faciliteren. Dat kan onder andere door werkgevers te helpen bij het aanvragen van subsidies voor herscholing of het vormen van een verbinding met andere gemeenten in de regio.
- **Er komen maatregelen die het inzamelen en herbruiken van materialen aanmoedigen en de berg restafval verminderen**, zodat we circulariteit aanjagen en onze nieuwe, duurzame economie een impuls geven. Hiervoor willen we de adviezen van het gelote burgerberaad verder laten uitwerken en onderzoek doen naar andere maatregelen, zoals het invoeren van een

materialenpaspoort, circulaire bouwregels en het regionaal sluiten van de voedselkringloop.

- **Als gemeente verduurzamen we ons inkoopbeleid en de bedrijfsvoering**, zodat we als organisatie zelf het goede voorbeeld geven en onze keuzes bijdragen aan een circulaire, duurzame en eerlijke economie. Dit doen we onder andere door aan te besteden op basis van milieukostenindicatoren (MKI), duurzaamheidsafspraken te maken met samenwerkingspartners en opdrachtnemers (bijvoorbeeld over CO2-compensatie en manier van reizen) en door ons belonings- en vergoedingsstelsel aan te passen (bijvoorbeeld de woon-werkvergoeding en inzetten van het individueel keuzebudget (IKB) voor verduurzamingsmaatregelen).
- **We heffen de strakke scheiding tussen wonen en werken op**, zodat mensen wonen, werken en ontmoeten makkelijker kunnen combineren en de balans tussen werk en privé evenwichtiger wordt. Hiervoor richten we wijken meer in op thuiswerken door bijvoorbeeld gedeelde werkruimten te creëren en groene ontmoetingsplekken aan te leggen. Ook op bedrijventerreinen maken we meer ruimte voor 'kruisbestuiving'.

5.2 Boeren in de 21ste eeuw

De landbouw van de toekomst willen we eerlijk, duurzaam en veerkrachtig maken. Het huidige systeem loopt vast: het schaadt bodem en natuur en biedt boeren te weinig perspectief. Wij zien landbouw als sleutel voor voedselzekerheid én voor een gezonde leefomgeving. Ook al is Amersfoort zelf geen 'boerengemeente', wij vinden dat Amersfoort wel verantwoordelijkheid moet nemen in de landbouwtransitie. De regio heeft de boeren en Amersfoort is de afzetmarkt - samen kunnen we de landbouwtransitie versnellen.

- **We maken regionaal afspraken met natuurbeschermers, supermarkten en handelaren, en de boeren van de Eempolder en de Gelderse Vallei over de eerlijke productie en verkoop van boerenproducten**, zodat we

onze regionale boeren perspectief geven, de regio van eerlijk eten voorzien en we biodiversiteit en ecosystemen verbeteren. We kijken hiervoor naar 'Rotterdam de boer op!' voor inspiratie en samenwerking met de Regio Foodvalley.

- **We introduceren 'Boeren as a Service' (Baas)**, zodat boeren een nieuwe inkomstenstroom op gang kunnen brengen met vrijwel geen financieel risico. Met BaaS ontvangen boeren een vergoeding in ruil voor het gebruik van hun land voor innovatieve landbouwtechnieken, zoals precisielandbouw en de inzet van drones. Hiervoor zoeken we samenwerking met Wageningen University & Research (WUR).
- **Er komt ruimte voor verticale stadslandbouw**, zodat we veel voedsel duurzaam op een klein oppervlakte lokaal kunnen produceren, transportkilometers verminderen en Amersfoorters direct kunnen profiteren van verse, duurzame producten. Deze groenteflats kunnen coöperatief ontstaan, maar ook op commerciële basis een plek in onze gemeente krijgen.

5.3 Centraal wat moet, decentraal wat kan

De energietransitie vraagt om een frisse blik. Ons huidige energiesysteem vervuilt, is duur en maakt ons voor een groot deel afhankelijk van slechte regimes. Daarnaast zijn de grenzen bereikt: het elektriciteitsnet zit vol. Vernieuwing is nodig om vooruitgang te boeken. Wij willen de energietransitie aangrijpen om huizen beter leefbaar te maken, Amersfoorters meer zeggenschap te geven en om een robuust, toekomstgericht energiesysteem te ontwerpen. Onze visie: een schaakbord van lokale energiesystemen waar Amersfoorters de vruchten van plukken.

- **Elke wijk krijgt een eigen slim 'wijkenergieplan'**, zodat de productie, het transport, het gebruik en de opslag van energie (elektriciteit én warmte) samenhangend in één energiesysteem bij elkaar worden gebracht. Gelote

wijkberaden helpen bij het opstellen. De wijkenergiesystemen zien wij het liefste in handen van energiegemeenschappen.

- **We stimuleren, ondersteunen en faciliteren energiegemeenschappen met juridische, technische en financiële kennis en middelen**, zodat er meer eigenaarschap en draagvlak voor de energietransitie ontstaat en - naast de lasten - ook de lusten lokaal landen. Energiegemeenschappen kunnen vanuit de gemeente worden ondersteund door een wijkbegeleider. Hiermee leven we de Europese richtlijn hernieuwbare energie na.
- **We willen een crisisaanpak voor netcongestie**, zodat de netbeheerders het elektriciteitsnet zo snel mogelijk kunnen uitbreiden en de ontwikkeling van onze gemeente niet helemaal stil komt te liggen. Daarnaast kunnen slimme wijkenergiesystemen, energiemanagement en andere innovatieve oplossingen ook een belangrijke bijdrage leveren. Regionaal moet de samenwerking stevig worden aangehaald om te voorkomen dat ingrepen op de ene plek, grotere problemen veroorzaken op een andere plek.
- **Met meer zonnepanelen en windturbines gaan we meer duurzame elektriciteit opwekken**, zodat onze ecologische voetafdruk kleiner wordt en wij onszelf meer kunnen voorzien van duurzame elektriciteit. Voor een robuust en betaalbaar energiesysteem gaan wij actief op zoek naar locaties voor windturbines. Dat doen wij samen met onze regionale partners. We stimuleren zonnepanelen alleen wanneer die in een slim wijkenergieplan zijn opgenomen, om rekening te houden met netcongestie.
- **Met de gemeente als regisseur willen wij de warmtetransitie versnellen en democratischer maken**, zodat Amersfoorters meer zeggenschap krijgen, de keuzes eerlijk en transparant zijn en we sneller afstappen van vervuילend gas. Het warmtenet zien wij als kritieke infrastructuur en houden we daarom uit handen van marktpartijen.
- **Amersfoort haakt aan bij nationale en Europese waterstofinitiatieven**, zodat we voorbereid zijn op toekomstige toepassingen in mobiliteit, industrie en opslag. Voor woningen en gebouwen sturen we bewoners en bedrijven naar bewezen alternatieven, maar we reserveren ruimte voor

infrastructuur en pilots. Zo dragen we bij aan kennis, samenwerking en een groene waterstofeconomie op de lange termijn.

5.4 Data als nieuwe grondstof

De toekomst is digitaal. Sociale media, AI, data - ze zijn een blijvend onderdeel van ons leven. Ze kunnen een verrijking zijn, ons werk uit handen nemen en problemen voor ons oplossen. Digitalisering is een krachtig middel om het meedoen makkelijker te maken en om onze stad eerlijker, veiliger en slimmer te besturen. Maar de afhankelijkheid van 'Big Tech' en de veranderende internationale verhoudingen laten zien dat we digitaal kwetsbaar zijn. Met oog voor de risico's en schaduwkanten, zoals autonomie, veiligheid en de digivaardigheid van Amersfoorters, willen wij optimaal gebruik maken van de mogelijkheden die digitalisering biedt.

- **We richten Amersfoort in als datagemeenschap (data common)**, zodat we meer geanonimiseerde data openbaar delen. Wij zien data als een waardevolle grondstof die onze gemeente helpt te verbeteren en toekomstgericht te maken.
- **Open source is ons uitgangspunt bij aanbestedingen van nieuwe software en data die verzameld wordt in de openbare ruimte is openbaar**, tenzij dat om veiligheids- of privacyoverwegingen sterk onwenselijk is, zodat onze software transparanter en veiliger wordt en innovatie en samenwerking worden gestimuleerd. Alle data die in de openbare ruimte verzameld wordt, wordt geanonimiseerd voor iedereen beschikbaar gesteld.
- **We bouwen een netwerk van open source (communicatie-)platforms die allemaal onderling verbonden zijn via open standaarden (fediverse)**, zodat we onze privacy vergroten door meer controle over onze eigen gegevens door ze op onze eigen servers op te slaan. Dit doen we samen met de regio Eemvallei.

- **We maken een ethisch afwegingskader voor het gebruik van algoritmes en AI**, zodat we goed kunnen bepalen hoe we ze gebruiken en bewust omgaan met de risico's, zoals duurzaamheid, bias, misalignment, privacy en transparantie. Algoritmen houden we bij in een openbare databank en we houden menselijke controles met een klankbordgroep, waar ook inwoners in zitten.
- **Er komt een AI voor gemeentelijke processen**, zodat we ambtelijke capaciteit efficiënter kunnen inzetten voor reguliere taken. In lijn met de Europese AI wet krijgen ambtenaren verplichte workshops en trainingen om goed te leren werken met AI. Ook stellen we beleid op over hoe we met AI en de risico's omgaan.
- **Inwoners, ambtenaren en andere belanghebbenden ondersteunen we bij deze volgende digitaliseringsslag**, zodat iedereen mee kan komen in Amersfoort als transparante, duurzame en digitale gemeente. Dat willen wij doen door trainingen te organiseren (ook voor basale digitale vaardigheden) en door het aantal IDO's (Informatiepunt Digitale Overheid) uit te breiden. Daarnaast blijft het voor mensen die geen gebruik kunnen of willen maken van digitale dienstverlening mogelijk om op papier of bij loketten informatie te krijgen en aanvragen of bezwaren in te dienen.

+1. Regionale samenwerking.

De grote uitdagingen van deze tijd stoppen niet bij de gemeentegrens. Onze oplossingen zouden dat dus ook niet moeten doen. Of het nu gaat om economische ontwikkeling, hoe we onze bereikbaarheid verbeteren of de biodiversiteit herstellen: dit lossen we niet op onze postzegel op. Daar is grensoverstijgende samenwerking voor nodig. Échte samenwerking. Geen vrijblijvende praatclubjes, maar afspraken waar we op kunnen bouwen.

We hebben een regio nodig die als geheel ademt en beweegt. Waarin we samen met onze buurgemeenten plannen maken en uitvoeren. Want alleen door onze kennis, keuzes en investeringen op elkaar af te stemmen, houden we onze regio leefbaar, bereikbaar en economisch gezond. Eén regio. Eén koers. Geen versnipperde eilandpolitiek, maar samenwerken aan wat echt telt: eerlijke democratische besluitvorming, een toekomstgerichte economie, een gezonde en robuuste natuur, duurzaam reizen en, bovenal, gelukkig leven.

De regionale samenwerking willen we daarom sterk verbeteren. Goede samenwerking vraagt om heldere spelregels. Besluiten die over gemeentegrenzen gaan, moeten goed te volgen en te controleren zijn. Amersfoorters én volksvertegenwoordigers moeten kunnen meekijken en meebeslissen. Dat vraagt om een andere samenwerking dan nu. Transparant, democratisch en met een duidelijke stem voor de mensen om wie het gaat.

Grensoverstijgende samenwerking is essentieel voor de toekomst van onze gemeente. Wij laten zien hoe regionale samenwerking het lokale laat floreren. Met duidelijke keuzes, stevige democratische verankering en een gedeeld toekomstbeeld. Niet omdat Brussel het wil, maar omdat Amersfoort het nodig heeft.

+1. Doelen voor 2030

Grenzeloos samenwerken is een realistische keuze voor een leefbare toekomst. Het vraagt om visie, vertrouwen en de wil om gemeentegrenzen als kansen te zien. Wij bouwen aan een regio die samen denkt, samen beslist en samen doet - transparant, democratisch en met oog voor wat ons bindt. Een regio die als één geheel beweegt en waar samenwerking onze grootste kracht is.

- Regio Eemvallei is een feit onder deze of een andere passende naam.
- 50% minder versnipperde regionale samenwerkingen voor meer overzicht en efficiëntie.
- We zoeken een Europese zusterregio waarmee we officieel gaan samenwerken aan kennisdeling, gezamenlijke projecten en Europese lobby.
- Het eerste regionaal gelote burgerforum is afgerond over onze gedeelde regionale identiteit.
- Boeren in de regio kunnen hun eco verantwoorde producten in de regio Eemvallei kwijt voor een eerlijke prijs, dankzij afspraken tussen boeren, afnemers en overheden.
- Vijf locaties zijn aangewezen voor een mobiliteitshub waar makkelijk over te stappen is op auto en openbaar vervoer.
- Drie snelbuslijnen verbinden de bedrijventerreinen en er liggen concrete plannen voor de centra.

+1.1 Één regio Eemvallei

Wat goed is voor de regio, is goed voor de gemeenten. Toch zien veel gemeenten échte regionale samenwerking als een bedreiging voor de eigen belangen. En dat terwijl de grote uitdagingen van nu, juist regionaal aangepakt moeten worden. Wij zien de gemeente Amersfoort als dé aanjager om de manier van samenwerken in de regio grondig te hervormen. We verbouwen Regio Amersfoort naar een duidelijke, transparante samenwerking: Regio Eemvallei.

- **'Regio Amersfoort' wordt 'Regio Eemvallei'**, zodat de naam past bij alle gemeenten die in de regio samenwerken. Met een gemeenschappelijke regeling leggen we een duidelijke juridische structuur, gezamenlijk besluitvormingsproces - met juridische borging van de betrokkenheid van gemeenteraden en inwoners - en transparant verantwoordingsproces vast.
- **We bouwen aan één herkenbare identiteit voor de regio**, zodat we gezamenlijk duidelijk hebben wat ons karakter is en waar onze krachten en meerwaarden liggen.
- **We stellen een regionaal kompas op met ambities en opgaven en verankeren die in regionaal en lokaal beleid**, zodat we een gezamenlijke koers hebben voor de ontwikkeling van onze regio en we samenhang brengen in beleid en de uitvoering daarvan.
- **We brengen versnipperde samenwerkingen samen in één overzichtelijke structuur of een paar koepelregelingen**, zodat de regio krachtiger, transparanter en democratischer kan sturen. Wanneer het logischer is om taken over te dragen naar de provincie, dan doen we dat.
- **Als regio Eemvallei gaan we een officieel partnerschap aan met een Europese zusterregio**, zodat we met een regio met gelijksoortige uitdagingen kennis kunnen delen, gezamenlijk projecten op kunnen zetten en samen kunnen werken in de EU.

+1.2 Meer regionale democratie

Goede samenwerking vraagt om een goede democratische basis. Wanneer gemeenten samen besluiten nemen, moeten inwoners en volksvertegenwoordigers ook samen zeggenschap hebben. Nu is regionale besluitvorming te vaak ondoorzichtig, versnipperd en lastig te volgen voor inwoners of raadsleden. Volt wil een stevige regionale democratie waarin betrokkenheid en transparantie vanzelfsprekend zijn - een podium voor de stem van de regio.

- **We stellen een regionale raadscommissie in voor regionale samenwerking**, zodat raadsleden meer aan het stuur komen bij regionale samenwerking. De regionale raadscommissie controleert, adviseert en agendeert raadsleden en bestuurders.
- **Met een regionaal geloot regioberaad brengen we inwoners van de Regio Eemvallei aan tafel bij grote regiobesluiten**, zodat de stem van de inwoners formeel en even zwaar weegt als die van bestuurders. Wat ons betreft komt er zo snel mogelijk een regioberaad over de identiteit van de regio Eemvallei.
- **De slag- en uitvoeringskracht van Bureau Regio Eemvallei wordt versterkt met meer mandaat en personeel**, zodat de regionale ondersteuning voldoende is om de regionale ambities waar te maken en het democratisch gat te overbruggen.

+1.3 Een regionale Duurzame Economische Agenda

De economie in Regio Eemvallei staat er goed voor, maar om ook in de toekomst sterk te blijven, moeten we regionaal meer samenwerken. Volt wil één regionale koers waarin ondernemers, onderwijs en overheid samenwerken aan een toekomstbestendig verdienmodel. De grote transities op het gebied van duurzaamheid, digitalisering en de arbeidsmarkt bieden volop kansen voor innovatie en duurzame groei. Om die kansen te grijpen, zijn duidelijke keuzes en gezamenlijke regie nodig. Samen bouwen we aan een regio die kansen creëert, talent vasthoudt en de beperkte beschikbare ruimte slim inzet.

- **We ontwikkelen een regionale Duurzame Economische Agenda**, zodat gemeenten, onderwijs en ondernemers samenwerken aan een duurzaam en toekomstbestendig verdienmodel. We sluiten nauw aan op innovatienetwerk Earth Valley en ecosysteem Life Sciences & Health en richten ons op duurzame agro(business), (hoogwaardige) recycling, circulaire

bedrijvigheid en reparatie, digitale innovatie en een sterke (praktische) kennisinfrastructuur.

- **We richten onze bedrijventerreinen in vanuit een regionale visie**, zodat we de beperkte ruimte slimmer gebruiken, strategischer kunnen sturen op een toekomstbestendige en duurzame economie en gemeenten elkaar onderling versterken. Zo zouden we De IJssel regionaal kunnen specialiseren in recycling.
- **Met een regionaal arbeidsmarktprogramma bouwen aan één regionale arbeidsmarkt waarin opleiding, begeleiding en baankansen beter op elkaar én op de regionale Duurzame Economische Agenda aansluiten**, zodat mensen hier kunnen leren én werken aan de duurzame economie van morgen.
- **We brengen onderwijs, overheid en ondernemers samen in een Regionale Innovatie Alliantie**, zodat we mensen met innovatie- en scholingsprojecten opleiden voor de banen van morgen en samen bouwen aan de kennisinfrastructuur van onze duurzame economie.
- **We onderzoeken hoe we met slimme instrumenten en gerichte investeringen de duurzame transitie in de regio kunnen versnellen en onze economie concurrerender kunnen maken**, zodat we tijdelijk gebruik kunnen maken van iets als een 'Speciale Economische Zone' of een Regiodeal met gerichte belasting- en subsidievoordelen om onze nieuwe economie competitief te maken.
- **Samen met omringende gemeenten pakken we arbeidsmigratie regionaal op**, zodat we werk- en woonomstandigheden kunnen monitoren, handhaving effectiever wordt en we gezamenlijk opvang kunnen organiseren. Regio Eemvallei neemt als geheel verantwoordelijkheid voor arbeidsmigranten die hier werken.

+1.4 De Eempolder als gezond, kloppend hart

De Eempolder is het groene hart van onze regio. Het is een uniek landschap van boerenland, biodiversiteit en cultuurhistorie, maar staat flink onder druk. Verstedelijking, stikstof, versnippering en bodemdaling bedreigen de natuur, leefbaarheid en toekomstbestendigheid van het gebied. Volt wil de Eempolder fysiek, bestuurlijk en ecologisch verbinden tot één robuust geheel dat natuur, landbouw en recreatie in balans brengt. Daarmee zorgen we dat dat groene hart nu en in toekomst gezond blijft kloppen.

- **We maken van de Eem en de Eempolder een rechtspersoon**, zodat het gebied zelf een stem krijgt in beleid en beheer en we het gebied duurzaam kunnen beschermen en versterken.
- **We verbinden de Eempolder fysiek en ecologisch**, zodat natuur, landbouw en recreatie elkaar versterken en het gebied bijdraagt aan biodiversiteit, klimaatbestendigheid en leefkwaliteit.
- **We verminderen de dominantie van de A1 in de Eempolder door in te zetten op faunapassages en groene bufferzones langs de snelweg**, zodat het gebied minder versnipperd raakt en biodiversiteit wordt bevorderd.
- **We creëren een duurzaam boerenecosysteem in de Eemvallei**, zodat natuur, voedsel en toekomstbestendige landbouw samenkomen met sterke ketens, gezonde bodems en een eerlijk verdienmodel voor boeren.

+1.5 Slimme mobiliteit in een bereikbare regio

Bereikbaarheid begint bij goede keuzes: voor mensen, voor de leefomgeving en voor de toekomst. Volt wil een mobiliteitssysteem dat zich richt op regionale bereikbaarheid, met het juiste vervoermiddel op de juiste plek. Zo maken we ruimte voor leefbaarheid in plaats van voor blik. Wij willen daarvoor de mobiliteitstransitie versnellen en Amersfoorters échte alternatieven geven voor de auto. Bereikbaar, gezond en leefbaar; dát is de route vooruit.

- **Op strategische plekken in de regio richten we mobiliteitshubs in waar verschillende vervoersmiddelen samenkomen**, zodat het in de regio aantrekkelijker en makkelijker wordt om de fiets of het openbaar vervoer te gebruiken en er in onze leefkernen meer ruimte komt voor groen, speelruimte en andere plekken voor recreatie en samenkomst.
- **Er komen meer aantrekkelijke regionale doorfietsroutes**, zodat de (elektrische) fiets binnen de regio een van de meest aantrekkelijke vervoermiddelen wordt. Aanvullend op de doorfietsroutes die er zijn, willen we in elk geval een doorfietsroute naar Leusden, Woudenberg en Veenendaal.
- **We investeren in goede doorstromende wegen om de gemeente Amersfoort heen**, zoals in Houten en Leuven (BE) ook is gedaan, zodat de regio goed ontsloten blijft terwijl we het verkeer binnen Amersfoort prettiger maken voor recreanten en langzame weggebruikers.
- **Met snelbussen verbinden we de centra en bedrijventerreinen in de regio**, zodat we de bereikbaarheid van onze belangrijke leefkernen verbeteren en de regionale arbeidsmarkt aanjagen.
- **De centrale hubfunctie van de Amersfoortse stations behouden en versterken we**, zodat de gemeente Amersfoort voor de bereikbaarheid een centrale rol in de regio kan vervullen.

**WIJ ZIJN
DE STEM
VAN DE
TOEKOMST**

STEM

Voit

